

SUSIKKO

METSÄHISTORIAN SEURAN JÄSENLEHTI 1/2021

SUSIKKO 1/2021

Tutkimusta ja salapoliisityötä	3	Sahalahti ja Kuhmalahti – Metsien inventoinnin merkkialue	23
Tervetuloa vuosikokoukseen	4	Metsähallitus siirsi taimitarhojen aineistoja Kansallisarkistoon	27
Kutsu	4	Uusia kirjoja	29
Toimintakertomus vuodelta 2020	4	Jokahenkilön oiva ilmastoapinen	29
Toimintasuunnitelma 2021	7	Hirvi syö puulajin valinnan mahdollisuudet vähiksi	30
Tilinpäätöksiä ja talousarvio 2021	10	Lusto uudistunein ottein kohti kesää ja uutta näyttelykautta	31
Ruotsin metsähistorian seura 30-vuotias	11		
Sointula – suomalainen ihannesiirtokunta Tyynenmeren rannalla	12		
Peitsa Mikola muistelee	17		
Metsätyönjohtajakoulutuksen lyhyt mutta laaja historia (...jatkoa)	18		

Susikko

Metsähistorian Seura ry:n jäsentiedote
1/2021

<http://www.metsahistoria.fi>
[seura\(at\)metsahistoria.fi](mailto:seura(at)metsahistoria.fi)

ISSN-L 1799-0750
ISSN 1799-0750

Julkaisija: Metsähistorian Seura ry

Ilmestyminen: kolme kertaa vuodessa

Toimituskunta: Antti Koskimäki, Pekka T. Rajala, Juha Aaltoila ja
Tapio Kamppila

Taitto: DTPage Oy

Susikossa julkaistaan metsähistoriaan liittyviä tekstejä ja kuvia.

Tekstiehdotuksia voi lähettää seuran osoitteeseen koskix@hotmail.com.
Tekstin kirjoittamisessa on noudatettava kirjoitusohjeita, jotka
ovat seuran kotisivuilla <http://www.metsahistoria.fi/julkaisut/susikko>.

Etukannessa on närelenkki varastoasentoon väännettynä. Oikaistuna näillä
sidotaan vaikkapa uittopuomien päät toisiinsa. Viimeistään siinä vaiheessa
nimitys on susikko. Kuva: Antti Koskimäki.

Puheenjohtaja Antti Koskimäki,
koskix@hotmail.com
Varapuheenjohtaja Pekka T. Rajala

Muut hallituksen jäsenet

Tapio Kamppila, *sihteeri*

Leena Karjalainen-Balk

Pirkko Kivinen

Kari Mielikäinen

Jukka Nerg

Jaakko Niemistö

Heikki Roiko-Jokela

Pekka Äänismaa

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ

Ihminen ja metsä

Tutkimusta ja salapoliisityötä

”Eräässä mielessä historiallinen tutkimus säilyneiden muodollisten todistuskappaleiden perusteella on mitä jännittävintä salapoliisityötä, joka saa mielikuvituksen liikkeelle ja pään kuumenemaan, kun siihen oikein innostuu.” Näin toteaa Mika Waltari kirjassaan *Lähdin Istanbuliin* vuodelta 1948. Tämä pätee myös toimintaan Metsähistorian Seurassa. Siinä on paljon tiedon hankintaa ja välitystä ilman draamaa, mutta joskus tulee eteen asioita, jotka ovat täysin uusia ja yllättäviä. Sellaisia pyritään tarjoamaan tämänkin lehden lukijoille. Jos lehdestä – mistä tahansa – lukee vain asioita, jotka tietää ja muutkin lukijat tietävät jo ennestään, on parempi että sellaiset lehdet jätetään tekemättä.

Mika Waltari jatkaa: ”Koetin pitää pääni kylmänä ja ajatella koko ajan ihmistä, joka piili museon jokaisen ruostuneen ja ajan himmentämän murha-aseen takana.” Aseet olivat Mikalle tärkeitä ja ajankohtaisia juuri sillä matkalla, jota hän kirjassaan kuvaa. Hän lähti Istanbuliin lokakuussa 1947 ja palasi Suomeen vuoden lopulla. Samalla matkalla hän viivähti useissa Euroopan kaupungeissa. Hän vieraili museoissa tutkimassa keskiajan kalustoa ja kirjastoissa perehtymässä sen ajan alkuperäislähteisiin. Suunnitelmissa oli kirja tai kirjoja 1500-luvun tapahtumista Istanbulissa ja Euroopan suurkaupungeissa. Siksi matkalla. Tuloksena oli neljä suurromania. Kahdessa oli päähenkilönä Turussa syntynyt Mikael ja kahdessa Johannes. Ihmiset olivat kaikki kaikessa.

Matka oli samalla hengähtämistä tiivistä työjaksosta, jonka tuloksia olivat muun muassa *Sinuhe egyptiläinen* ja kaksi näytelmää. Mikan ajattelua sekä kaikkia edellä mainittuja kirjoja leimasi pettymys käytyyn maailmansotaan ja sen jälkeiseen kehitykseen. Tässä ollaan jo kaukana metsähistoriasta, mutta Waltari oli perin suomalainen kirjailija globaaleista aiheistaan huolimatta. Hän kuvaa Sinuhen kirjoittamista tiiviissä romaanissa *Neljä päivänlaskua*. Sinuhe

siirtyi paperille Hartolan Kalhon kylässä hänen apipanhempiansa kesämökin vinttikamarissa. Waltari liikkui henkeä vetämässä sikäläisessä luonnossa. Hän kirjoitti käyttäneensä, mukamas, myös luonnosta saatavia stimulantteja, joihin on parasta olla koskematta. Kyllä Waltari luontoakin tunsu.

Mika Waltari tarkastelee historian tutkimusta, jossa hän oli huippuluokan toimija, monella tavoin, myös näin: ”Tunkeutuessaan historiaan kirjailija katselee maan alta omaa aikaansa.” Samaa asiaa Waltari tarkastelee erikseen vuonna 1950: ”Historian lävitse kirjailija voi kuvata omaa aikaansa selvänäköisemmin kuin antaessaan oman aikansa intohimojen sokaista silmänsä.” Tämä on tärkeä näkökulma mille tahansa toiminnalle, vaikkapa Metsähistorian Seurassa tehtävälle. Toiminta tapahtuu aina ’omassa ajassa’, nykyajassa ja eteenpäin suunnitellen. Kaikki tähänastinen antaa taustan, tiedot ja parhaimmillaan voimat viedä asioita eteenpäin. Totta kai kaikkea kertaalleen rakennettua käytetään ja olevia teitä ja polkuja kuljetaan. Kehitystä vievät kuitenkin eteenpäin he, jotka rakentavat uusia teitä ja pystyttävät tienviittoja edessä oleviin tienhaaroihin.

Antti Koskimäki

Tervetuloa vuosikokoukseen

Kutsu

Metsähistorian Seura ry:n vuosikokous pidetään keskiviikkona 24.3.2021 klo 14.00 – koronaviruksen aiheuttamien rajoitusten vuoksi vain etäyhteyksin. Mukaan voi Talven selän taittajaisten tapaan liittyä nettisivujemme ajankohtaisuuksien kautta.

Vuosikokousasiat:

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
5. Esitetään tilinpäätös, vuosikertomus ja toiminnantarkastajien lausunto
6. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä

7. Vahvistetaan toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio sekä liittymis-, jäsen- ja kannatusmaksun suuruus kulumassa olevalle vuodelle
8. Päätetään hallituksen jäsenten ja toiminnantarkastajien palkkioista ja matkakulujen korvauksista
9. Valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet erovuoroisten tilalle
10. Valitaan kaksi toiminnantarkastajaa ja heille varahenkilöt
11. Käsitellään muut kokouksutussa mainitut asiat
12. Kokouksen päättäminen

Hallitus

Kokouksen jälkeen kuullaan esitys maamme ylemmäs-
tä metsäalan koulutuksesta. Esitelmöitsijänä toimii pro-
fessori Pasi Puttonen Helsingin yliopiston Maatalous-
metsätieteellisestä tiedekunnasta.

Metsähistorian Seura ry

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2020

Vuosi 2020 oli Metsähistorian Seuran 26. toimintavuosi.

1. Yleistä

Seuran jäsenmäärä 31.12.2020 oli 238 varsinaista jäsentä (2019: 248) ja 10 kannattajajäsentä (2019: 10).

Seuran hallitus vuosikokouksen 16.6.2020 jälkeen oli seuraava: Antti Koskimäki – puheenjohtaja, Pekka T. Rajala – varapuheenjohtaja, muut jäsenet; Pirkko Ki-

vinen, Kari Mielikäinen, Jukka Nerg, Jaakko Niemistö, Heikki Roiko-Jokela, Leena Karjalainen-Balk ja Pekka Äänismaa. Hallitus piti kolme kokousta. Kokouspaik-
koina toimivat Tieteiden talo Helsingissä sekä sähköiset
etäyhteydet.

Seuran sihteerinä ja taloudenhoitajana toimi Tapio Kamppila. Kirjanpidosta huolehti Tili-Woolen Ky Asik-
kalasta. Toiminnantarkastajat olivat Esko Pakkanen ja
Jaakko Punkari.

Metsähistorian Seura on Tieteellisten seurain valtuus-
kunnan ja Suomen Metsäyhdistyksen jäsen.

Vuoden 2020 toimintaan vaikutti koronapandemia tun-
tuvasti. Vuodelle 2020 suunnitelluista asioista osa jätet-
tiin tekemättä tai siirrettiin kuluvalle vuodelle. Korona-
virus ei estänyt strategian mukaan toimimista eikä sen
toteuttamista.

2. Toiminta

2.1. Toiminnan kehittäminen

Vuoteen 2019 asti toiminnan perustana ollut strategia
2012–2017 tarkistettiin perusteellisesti hallituksen toi-
min ja sidosryhmiä kuullen. Uusi strategia vahvistettiin
vuosikokouksessa 2020, sen toimeenpano ja seuranta
aloitettiin.

2.2. Vuosikokous

Seuran vuosikokous pidettiin Tieteiden talossa Helsin-
gissä 16. kesäkuuta. Koronan vuoksi tilaisuus järjestet-
tiin myös etäyhteyksin. Puheenjohtajana toimi Risto
Hyvärinen. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset
asiat. Perinteistä esitelmätilaisuutta ei tällä kertaa olo-
suhteiden vuoksi ollut.

Metsähistorian Seuran ansiopaketit annettiin hallituk-
sen päätöksellä kiitoksena ansiokkaasta toiminnasta
seuran tarkoituksien hyväksi. Hallituksen 20.2.2020
tekemällä päätöksellä ansiopaketin saivat professori
Jorma Ahvenainen ja KTM Helkamari Knaapi. An-
siopakettien saajat esitellään Susikossa 2/2020.

2.3. Retkeily

Vuoden 2020 retkeily suunniteltiin tehtäväksi Satakun-
taan syyskuussa 2020. Kohteiksi suunniteltiin muun
muassa Vuojoen kartanoa, Atomivoimalaa Eurajoella,
A. Ahströmin toimintaa Noormarkussa ja Noormark-
kua muutenkin sekä Rosenlew-museota Porissa. Koro-
nan johdosta retkeily siirrettiin turvalliseen ajankohtaan.

2.4. Tutkimus-, seminaari- ja asiantuntijatoiminta

Jo perinteeksi muodostuneet Talven selän taittajaiset pi-
dettiin Tieteiden talossa 14. helmikuuta 2020. Tilaisuus-
den pääteemana oli tietohallinnon tulo Suomen metsä-
talouteen. Yleisöä oli noin 30 henkeä.

Taustana oli Kari Taskisen aloite, jonka perusteella lu-
kuisat tietohallinnon parissa työskennelleet keräsivät
havaintojaan ja kokemuksiaan tietohallinnon ja tie-
tokoneiden tulosta metsäalalle. Tämän tilaisuuden esi-
tykset toivat esiin pienen murto-osan siihen asti kerty-
neestä tietoudesta. Ensimmäisen alustuksen piti Kari
Taskinen aiheenaan Metsäpomolle apua atk:sta. Toisen
esityksen piti Kaj Karlsson ja teemana oli Tietokone
metsäjohtoon apuna. Kolmantena kokonaisuutena oli
Tietokoneiden alkutaival metsäsuunnittelussa ja siitä
alusti Risto Ranta.

Enemmän Talven selän taittajaisista Susikossa 1/2020.

2.5. Pohjoismainen yhteistyö

Ruotsin Metsähistorian Seura täytti 30 vuotta vuonna
2020. Seura kutsui pohjoismaiset yhteistyötahot juhla-
konferenssiin seminaariin ja retkeilylle Tukholmaan yh-
teistyössä Kuninkaallisen metsä- ja maatalousakatemian
kanssa. Juhla on siirretty eteenpäin aikaan, jolloin se on
turvallista järjestää.

2.6. Julkaisutoiminta

Vuosilusto

Vuosiluston 13, aiheenaan suomalainen metsäsuhde,
kirjoittamistyö aloitettiin vuonna 2019. Vuosilusto
tehdään Luston ja Metsähistorian seuran yhteistyönä.
Vuosilusto toimitettiin ja taitettiin Lustossa. Kirja jul-
kaistiin verkkojulkaisuna vuonna 2020 ja pieni painos
tehtiin myös kirjaksi. Vuosilusto on vertaisarvioitu,
joka toinen vuosi ilmestyvä julkaisu. Julkaisufoorumin
luokitus on 1. Tällä kertaa erityisenä näkökulmana oli
kulttuurinen kestävyys yhtenä merkittävänä, mutta
tähän asti vähemmän esillä pidettynä metsätalouden
kestävyyden osa-alueena. Julkaisu perustui Luston,
Metsähistorian Seuran ja Jyväskylän yliopiston his-
torian ja etnologian laitoksen Jyväskylässä 12.4.2019
järjestämän tutkijaseminaarin esitelmiin. Tämä on va-
kiintunut toimintatapa. Tutkijaseminaari- ja Vuosilus-
to-toimikunnan jäsenet ovat Heikki Roiko-Jokela, Lee-
na Paaskoski, Reetta Karhunkorva, Antti Koskimäki ja
Anneli Viherä-Aarnio.

Kirja metsäalan kehitysyhteistyöstä

Talven selän taittajaisissa vuonna 2017 kuultiin useita suomalaista metsäalan kehitysyhteistyötä valottavia esityksiä. Tilaisuudessa sai alkunsa alaa laajemmin esittelevän kirjan, silloiselta nimeltään *Suomalaiset maailman metsissä*, tekeminen. Eri puolilta alaa tuntevat asiantuntijat kirjoittivat kokemuksistaan eri puolilla maailmaa. Kirja kirjoitettiin valmiiksi vuonna 2020. Kirjoittajia on yhteensä 40. Käsikirjoituksessa on yli 350 sivua. Hankkeesta vastaa toimituskunta Anna-Leena Simula ja Pekka T. Rajala, joiden johdolla kirja on toimitettu valmiiksi ja viimeistelty. Kirja taitetaan ja painetaan vuonna 2021 Metsähistorian Seuran kustantamana.

Metsäalan tietohallinnon aineisto

Tietohallinnon ja tietokoneiden tulosta metsäalalle on Kari Taskisen johdolla kirjoitettu ja koottu tietous. Kirjoittajia on tähän mennessä yhteensä lähes 50. Aineisto kattaa valtaosin maamme metsäalan toimijat ja yhteisöt. Kirjoituksissa käsitellään koko tätä elämänpiiriä maassamme sen alkuvaiheista alkaen. Muutama kirjoitus on vielä tekeillä. Aineiston julkaiseminen sekä jäsenistön että laajemman lukijakunnan käyttöön selvitetään.

Seuran julkaisuja on myynnissä seuran tilaisuuksissa, Punkaharjulla Luston Puodissa ja Helsingissä Tiedekirjassa osoitteessa Snellmaninkatu 13.

2.7. Tiedotustoiminta

Jäsentiedote Susikko julkaistiin kolme kertaa. Susikot ilmestyivät ilmoituksen kera sähköisenä seuran kotisivuilla. Ne myös postitettiin monisteena niille seuran jäsenille, jotka eivät käytä Internetiä tai eivät ole ilmoittaneet sähköpostiosoitettaan. Sivumäärä oli yhteensä 88. Edellisenä vuonna sivuja oli yhteensä 112.

Susikon tehtävänä oli perinteiseen tapaan sekä enakkotiedottaminen tilaisuuksista että kertominen toiminnan tuloksista. Julkaisujen, opintomatkojen ja

tilaisuuksien esittelyt löytyvät Susikoista. Lisäksi niissä julkaistiin muun muassa metsähistoriaa käsitteleviä lyhyitä artikkeleita ja kirja-arvosteluja.

Metsähistorian Seuran verkkosivut www.metsahistoria.fi toimivat Tieteellisten seurain valtuuskunnan palvelimelta käsin. Nettisivuilla oli vuoden aikana 2 717 kävijää. Kesästä 2016 asti auki olleilla Facebook-sivuilla (www.facebook.com/groups/metsahistoria) on myös tiedotettu Seuran asioista ja keskusteltu metsähistoriasta.

Tapahtumista ja opintomatkoista tiedotettiin jäsenille myös sähköpostin avulla. Eri tiedotuskanavia käyttäen lähestyttiin myös seuran ulkopuolisia historian-tutkijoita ja -harrastajia. Käytössä olivat muun muassa Suomen historiaverkko Agricola sekä Metsämiesten Säätiön ja Suomen Metsämuseo Luston verkkosivut ja tiedotteet.

2.8. Muu toiminta

Seura piti yhteyttä perinne- ja historiayhdistyksiin ja alan muihin yhteisöihin sekä kotimaassa että ulkomailla. Suomen Metsämuseo Luston kanssa jatkettiin useita yhteisiä hankkeita.

3. Resurssit ja talous

Toimintaa hoidettiin pääasiassa talkootyönä. Taloushallinnosta vastasi Tapio Kamppila ja kirjanpidosta huolehti Tili-Woolen Ky. Susikon taittotyön teki tilaustyönä viestintäyrittäjä DTPage Oy ja postituksesta huolehti postituspalvelu Laine.

Metsämiesten Säätiöltä saatiin merkittävä 7 000 euron apuraha toiminnan kehittämiseen, kansainväliseen toimintaan, tiedotukseen ja viestintään.

Tilikauden ylijäämä oli 3 866,21 euroa. Edellisvuonna vastaava luku oli 5 181,55 euroa alijäämäinen. Taseen loppusumma 31.12.2020 on 7 778,95 euroa. Vuotta aikaisemmin vastaava luku oli 4 840,75 euroa. Oma pääoma vuoden vaihteessa oli 7 778,95 euroa.

TOIMINTASUUNNITELMA 2021

Metsähistorian Seura – suomalaisen metsän sanansaattaja

Vuosi 2021 on Metsähistorian Seuran 27. toimintavuosi. Tämä suunnitelma perustuu seuran strategiaan, joka vahvistettiin vuosikokouksessa 2020.

Sekä päättynyt vuosi 2020 että vuosi 2021 ovat koronapandemian sävyttämiä ja virus rajoittaa toimintaa tuntuvasti. Vuodelle 2020 suunnitelluista asioista osa jätettiin tekemättä tai siirrettiin kuluvalle vuodelle. Vuoden 2021 suunnitelma toteutetaan koronan tuomin reunaehdoin tai tapahtumia siirretään pidettäväksi oloissa, jolloin ne ovat turvallisesti toteutettavissa. Koronavirus ei estä strategian mukaan toimimista ja sen toteuttamista.

Metsähistorian Seuran strategia

Metsähistorian seura on käytännöllinen ja tieteellinen yhteisö, joka tutkii ja tekee tunnetuksi metsäluonnon ja metsien kestävästä käytöstä, hoidon ja suojelun historiaa tulevaisuuden hyväksi.

Arvot

Laaja-alaisuus

Metsähistorian Seuran voimavara ovat erilaiset ja erilaisissa tehtävissä toimivat ihmiset. Seura liikkuu ajassa, joka lähtee jääkaudesta ja jatkuu tulevaisuuteen. Toiminnassa on useita ulottuvuuksia elottoman ja elollisen luonnon puitteissa. Keskeisenä tehtävänä on metsien merkityksen sekä metsäsuhteen tarkastelu.

Avarakatseisuus

Seura tarkastelee avoimesti metsien kehitystä ja roolia ekologisten, taloudellisten, sosiaalisten ja henkisten arvojen kautta. Seuran toimintaan vaikuttavia ja toimintaa sivuavia tieteitä ja elämänpiirejä on runsaasti luonnontieteiden, teknologian, humanismin, lääketieteen, taiteiden ja kulttuurin piirissä. Niistä hankitaan vaikutteita ja uusia tahoja etsitään. Kaikki metsiin liittyvä historia kuuluu seuran toimintapiiriin. Metsäpolitiikka on merkittävässä metsätalousmaassa keskeinen

aihealue. Ilmaston muutos otetaan vahvasti huomioon toiminnassa. Kansainvälisyydestä haetaan voimaa. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa on merkittävä voimavara.

Asiantuntijuus

Toiminnan lähtökohtana ja tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan todennettu ja varmistettu tieto. Tietoa hankitaan tutkimuksista, kirjallisista tietolähteistä, toimijoilta suullisena tietona sekä käytännössä koeteltuina havaintoina. Seuran julkaisuihin ja muussa tiedottamisessa olevaan tietoon voi viitata luottavaisesti.

Toiminnan painopisteet

Tiedon hankinta ja tuottaminen

Metsähistoriaan kuuluvaa tietoa hankitaan tuomalla seuran tilaisuuksiin sekä Susikon kirjoittajiksi alan parhaita asiantuntijoita. Alasta kiinnostuneita kannustetaan palkitsemalla opinnäytteiden tekijöitä. Seura avustaa alan tutkijoita. Metsähistorian alan väitöskirjoja voi hyvin valmistua yksi vuodessa ja muita opinnäytteitä viisi. Perinnetyö ja aineistojen, esimerkiksi valokuvien keruu on koko kentän ja jäsenistön tehtävissä olevaa työtä. Tämä työ tehdään systemaattiseksi ja tässä päätoimijoita ovat sen alan laitokset, keskeisenä Lusto, joiden tukena seura on.

Tiedonvälitys

Seura välittää tietoa sekä suullisesti että kirjoitetussa muodossa. Jäsenlehti Susikko on vapaasti internetin kautta luettavissa ja se on keskeinen kanava. Kirjoja tuotetaan tarvittaessa, erityisen alaan kuuluvan aiheen ilmetessä. Sähköinen viestintä on jatkuvaa ja sen ajantasaisuus on erityisen huomion kohde.

Seuran kehittäminen

Jäsenten ajan tasalla pito seuran toiminnasta ja metsähistoriasta on toiminnan kehittämisen perusedellytys. Tällä varmistetaan osaltaan, että seuraan halutaan kuulua ja siinä halutaan pysyä. Korkealaatuiset tilaisuudet palvelevat samaa asiaa. Seuran jäsenmäärää tulee kasvattaa, jotta toimintaa voidaan edelleen kehittää ja laajentaa. Jäsenmäärätavoite on yhteensä 400 jäsentä. Seuran toiminnasta levitetään tietoa erityisesti metsäalan järjestöille.

Toiminta

Jäsentilaisuudet ja retkeilyt

Perinteinen Metsähistorian Seuran vuoden avaustapahtuma, Talven selän taittajaiset, pidetään keskiviikkona 17.2.2021 kello 14.00. Tapahtuma järjestetään etäosallistumisin.

Aiheena ovat ensimmäistä valtakunnan metsien inventointia edeltäneet selvitykset ja koko maata kattavan inventoinnin läpivientiä varmisteleva koeinventointi Sahalahden ja Kuhmalahden metsissä vuonna 1912. Asiasta alustaa MMT Risto Päivinen ja kommenttipuheenvuoron esittää MH Timo Kivimaa. Maamme ensimmäinen VMI tehtiin vuonna 1921–1924, joten nyt vietetään inventoinnin aloittamisen 100-vuotisjuhluvuotta. Juhlavuoden huomiointi kuuluu VMI:stä vastaavalle Luonnonvarakeskukselle.

Myös vuoden 2022 toiminta tullaan perinteisesti aloittamaan Talven selän taittajaisilla.

Seuran vuosikokous 2021 ja esitelmätilaisuus järjestetään keskiviikkona 24.3.2021 alkaen kello 14.00. Tämänkin tapahtuma toteutetaan etäyhteyksin. Kokousasioiden jälkeen kuullaan esitys maamme ylemmästä metsäalan koulutuksesta. Esitelmöitsijänä toimii professori Pasi Puttonen Helsingin yliopiston Maatalousmetsätieteellisestä tiedekunnasta.

Metsähistorian Seura järjestää vuosittain esitelmiä ja seminaareja metsähistoriaan liittyvistä aiheista. Tilaisuudet, kuten muutkin Seuran tapahtumat ovat avoimia kaikille asiasta kiinnostuneille.

Vuoden 2021 retkeily suunnataan Satakuntaan. Ajan kohta on toistaiseksi avoin. Retkeilyllä perehdytään alueen metsätalouteen, teolliseen toimintaan sekä ruukkiyhteisöihin. Alueella olevalla atomivoimalalla vieraillaan. Tämä retkeily suunniteltiin valmiiksi jo vuonna 2020 järjestettäväksi, joten nyt on käytettävissä valmis suunnitelma.

Tulevat retkeilysuunnat vuodesta 2021 eteenpäin ovat alustavasti seuraavat: 2022 Keski-Suomi ja Päijänteen alue, 2023 Pohjois-Karjala, 2024 Pohjois-Pohjanmaa Oulussa ja sen ympäristössä sekä vuonna 2025 Uusi-

maa. Näillä alueilla ei ole retkeilyä pitkiin aikoihin tai ei lainkaan. Ulkomaisista kohteista ovat Ruotsin jälkeen ehdolla Karjalan kannas Raivolan lehtikuusikko merkittävänä kohteena sekä Viro.

Vuosilusto

Vuosilusto 14 julkaistaan vuonna 2022 verkkojulkaisuna yhdessä Suomen Metsämuseo Luston kanssa. Pieni painos tehdään myös paperille. Julkaisu on vertaisarvioitu ja sen julkaisufoorumien luokitus on 1. Vuosiluston aihe on Metsät ja tulevaisuus.

Vuosilusto 14:n aineiston kirjoittaminen aloitetaan vuonna 2021. Julkaisu perustuu Suomen Metsämuseo Luston, Metsähistorian Seuran ja Jyväskylän yliopiston historian ja etnologian laitoksen Jyväskylässä syksyllä 2021 järjestämän tutkijaseminaarin esitelmiin. Tieteellisten Seurojen Valtuuskunnalta haetaan Vuosiluston tekemiseen osarahoitusta. Tutkijaseminaari- ja Vuosilusto-toimikunnan jäsenet ovat Heikki Roiko-Jokela, Leena Paaskoski, Reetta Karhunkorva, Antti Koskimäki ja Anneli Viherä-Aarnio.

Kirja metsäalan kehitysyhteistyöstä

Talven selän taittajaisissa vuonna 2017 kuultiin useita suomalaista metsäalan kehitysyhteistyötä valottavia esityksiä. Tilaisuudessa sai alkunsa alaa laajemmin esittelevän kirjan, silloiselta nimeltään Suomalaiset maailman metsissä, tekeminen. Eri puolilta alaa tuntevat asiantuntijat kirjoittivat kokemuksistaan eri puolilla maailmaa. Kirja kirjoitettiin valmiiksi vuonna 2020. Kirjoittajia on yhteensä 40. Käsikirjoituksessa on yli 350 sivua. Hankkeesta vastaa toimituskunta Anna-Leena Simula ja Pekka T. Rajala, joiden johdolla kirja on toimitettu valmiiksi ja viimeistelty. Kirja taitetaan ja painetaan vuonna 2021 Metsähistorian Seuran kustantamana.

Metsäalan tietohallinnon aineisto

Tietohallinnon ja tietokoneiden tulosta metsäalalle on Kari Taskisen johdolla kirjoitettu ja koottu tietous. Kirjoittajia on tähän mennessä yhteensä lähes 50. Aineisto kattaa valtaosin maamme metsäalan toimijat ja yhteisöt. Kirjoituksissa käsitellään koko tätä elämänpiiriä maassamme sen alkuvaiheista alkaen. Muutama kirjoitus on vielä tekeillä. Aineiston julkaiseminen sekä jäsenistön että laajemman lukijakunnan käyttöön selvitetään.

Muuta julkaisutoimintaa

Metsähistorian Seura toimittaa aiheita ja aineistoja julkaistavaksi metsäalan ja historia-alan julkaisuissa ja lehdissä. Seuran julkaisuja myydään seuran tilaisuuksissa, Luston Puodissa Punkaharjulla ja Tiedekirjassa Helsingissä.

Tutkimusyhteistyö

Seura tekee aloitteita metsähistorian tutkimus- ja julkaisuhankkeista, metsäperinteen tallennuksesta sekä kartoittaa ja välittää tietoa metsähistoriaan liittyvistä, meneillään olevista tutkimushankkeista. Opinnäytteitä palkitaan.

Pohjoismainen yhteistyö

Ruotsin Metsähistorian Seura täytti 30 vuotta vuonna 2020. Seura kutsui pohjoismaiset yhteistyötahot juh-lakonferenssiin, seminaariin ja retkeilylle Tukholmaan yhteistyössä Kuninkaallisen metsä- ja maatalousakatemian kanssa. Juhlakonferenssi siirrettiin eteenpäin ja se järjestetään etäyhteyksin maaliskuun 25. päivänä 2021. Metsähistorian Seura on osallistunut pohjoismaisiin konferensseihin ja niitä vuorollaan järjestänyt. Edellinen konferenssi järjestettiin Suomessa vuonna 2016.

Asiantuntijatoiminta

Seuran jäseniä toimii asiantuntijoina erilaisissa alan hankkeissa ja muun muassa referee-arvioitsijoina kotimaisissa ja ulkomaisissa julkaisuissa.

Jäseniä innostetaan ilmoittautumaan asiantuntijoiksi Kysy museolta -palveluun, jossa yleisö voi kysyä metsähistoriaan liittyvistä asioista ja Suomen Metsämuseo Lusto pyrkii etsimään kysymyksille asiantuntevat vastaajat. Palveluun liittyen ja sen ohessa tuetaan erityisesti uusia metsähistoriallisten julkaisujen tuottajia kirjoitustyöhön ja julkaisemiseen liittyvissä kysymyksissä.

Viestintä

Seuran toiminnasta tiedotetaan Susikossa, seuran tilaisuuksissa, verkkosivuilla, Facebookissa, sähköpostitse sekä metsäalan lehdissä ja valtakunnallisten historia- ja metsätieteiden kanavien kautta.

Jäsenlehti Susikko toimitetaan kolme kertaa seuran verkkosivuilla luettavana sähköisenä tiedotteena ja tarpeen mukaan jäsenille lähetettävänä tulosteena. Kolmen Susikon vuotuinen sivumäärä on asettunut sadan sivun vaiheille, kahtena vuonna sata ylittäen.

Muu toiminta

Seura pitää yhteyttä tiedeyhteisöihin, historia- ja perinneyhdistyksiin sekä alan muihin yhteisöihin kotimaassa ja ulkomailla. Tavoitteena on keskinäinen tiedon ja kokemusten vaihto sekä yhteistyö ja työnjako. Monipuolista yhteistyötä Suomen Metsämuseo Luston kanssa jatketaan.

Hallitus pitää kokouksen 4–6 kertaa vuodessa.

Voimavarat ja talous

Seuran toiminta pohjautuu pääosin vapaaehtoistyöhön. Luottamustehtävissä ja hankkeissa toimivien henkilöiden erilliskulut korvataan. Tarvikkeita ja palveluksia pyritään saamaan lahjoituksina. Retkeilyjen kulut katetaan osallistumismaksuilla ja avustuksilla.

Erilaisiin hankkeisiin, tutkimuksiin, seminaareihin, pohjoismaiseen yhteistyöhön, julkaisutoimintaan ja tiedotukseen haetaan ulkopuolista rahoitusta.

Seuran sihteerinä ja taloudenhoitajana toimii Tapio Kamppila. Kirjanpidosta huolehtii Tili-Woolen Ky. Susikon taittaa DTPage Oy. Nämä toiminnot tapahtuvat ostopalveluina.

Toiminnan rahoitus koostuu pääosin jäsenmaksuista. Merkittävä toiminnan rahoittaja on Metsämiesten Säätiö. Tieteellisten seurain valtuuskunta tukee Vuosilustoa.

Talousarvion loppusumma alustavan laskelman mukaan vuonna 2021 on 21 900 euroa. Jäsenmaksukertymäksi on arvioitu 7 000 euroa. Taloudenpidossa tavoitteena on pieni ylijäämä toiminnan kehittämisen turvaamiseksi.

Yhteystiedot

Seuran kotisivut löytyvät osoitteesta www.metsahistoria.fi ja sähköpostiosoite vastaavasti seura@metsahistoria.fi. Seura käyttää myös Facebook-sivustoa ”Metsähistoria”.

Tilinpäätöksiä ja talousarvio 2021

Euroa	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021
TUOTOT					
Retkeilytuotot, kotimaa	6000	8470	5000		5000
Vuosilusto, muut julkaisut	4420	281	3000	2252	3000
Kansainvälinen toiminta, pohjoismaat					
Muut tuotot					
Yhteensä	10420	8751	8000	2252	8000
KULUT					
Muut matkalaskut	2500		2500		2500
Kokouskulut- ja neuvottelukulut	2000	5627	1800	798	500
Toimistokulut	1000	868	400	1096	400
Seminaarit ja muut tilaisuudet	1500	2453	400	294	400
Retkeilykulut	5500	8133	4500		4500
Jäsenmaksut	270	263	270	263	270
Pankkikulut	250	174	230	176	230
Postikulut					
Huomionosoitukset, edustus	500	102	200	121	200
Padasjoen kaski					
Kirjaprojekti	4500	1486	5000	264	5300
Susikko	2000	3063	1800	3372	1800
Vuosilusto ja muut julkaisut	1500	1930	2500	4571	2400
Sihteerin palkkio	3000	2978	3000	1501	3000
Stipendit					
Ulkopuoliset palvelut					
Kansainvälinen toiminta, pohjoismaat			1200		1200
Muut kulut			200		200
Korkokulut					
Yhteensä	24520	27077	24000	12456	21900
VARAINHANKINTA					
Jäsenmaksut	6500	5845	6000	6070	6000
Kannatusmaksut	1000	1000	1000	1000	1000
Metsämiesten Säätiön avustus	7000	6300	7000	7000	7000
TSV:n avustus			2000		
Korkotuotot					
Varainhankinnan muut tuotot					
Yhteensä	14500	13145	16000	14070	14000
TULOS					
	400	-5181	0	3866	100

Ruotsin metsähistorian seura 30-vuotias

Ruotsin metsähistorian seura on toiminut 30 vuotta. Seura kutsuu pohjoismaiset yhteistyötahot ja kaikki asiasta kiinnostuneet juhlakonferenssiin torstaina 25. maaliskuuta. Juhlaa vietetään etäyhteyksin. Konferenssin aiheena on metsähistorian tutkimus ja tämän päivän haasteet.

Ohjelmassa on esityksiä neljästä pohjoismaasta. Siihen sisältyy muun muassa seuraavaa: Osallistujat toivottaa tervetulleiksi Han-Jöran Hildingsson, Ruotsin metsähistorian seuran puheenjohtaja. Janina Priebe Uumajan yliopistosta tarkastelee metsää ja ilmastoa metsähistoriallisesta perspektiivistä. Jimmy Jönsson Lundin yliopistosta tarkastelee biologiaa ja metsänhoitoa 1900-luvun alkupuolella. Tomas Lundmark Ruotsin maataloustieteellisestä yliopistosta kuvailee tämän ajan ja tulevaisuuden vaatimuksia metsälle. Erik Walfridsson vetää tämän jakson yhteen.

Päivän toisena osuudessa tähyillään metsähistorian roolia ja asemaa neljässä pohjoismaassa. Siitä keskustelevat yliopistojen metsämuseoiden ja metsähistorian seurojen edustajat, Suomesta Leena Paaskoski ja Sixten Sunabacka.

Tapahtumaan kuuluu myös pohjoismainen kokous, jossa keskustellaan ja sovitaan yhteistyön kehittämisestä ja tulevien vuosien toiminnasta. Se pidetään 26.3.2021.

Juhlakonferenssin ohjelma ja ilmoittautumisohjeet ovat tämän lehden viimeisellä sivulla ja Metsähistorian Seuran kotisivuilla.

Pohjoismainen tapahtuma on järjestetty vuorotellen eri pohjoismaissa ja Suomi on ollut aktiivinen osallistuja. Edellinen pohjoismainen metsäkonferenssi järjestettiin Suomessa vuonna 2016. Tapahtuman voi palauttaa mieliin Susikosta 3/2016.

Sointula – suomalainen ihannesiirtokunta Tyynenmeren rannalla

Arviolta noin miljoona suomalaista on vuosisatojen kuluessa jättänyt kotimaansa ja hakeutunut paremman elämän toivossa eri puolille maailmaa. Suomalaisen siirtolaisuuden tärkeimmät kohdemaat ovat olleet Ruotsi, Yhdysvallat, Kanada ja Australia. Suureen muuttoaallon aikaan 1800- ja 1900-lukujen taitteessa yksin Pohjois-Amerikkaan lähti noin 350 000 henkeä, joista takaisin Suomeen palasi vain noin kolmannes. Suomalaiset siirtolaiset hajaantuivat eri puolille uutta mannerta, mutta erityisen paljon heitä asettui Yhdysvalloissa Minnesotan, Michiganin, Massachusettsin, Wisconsinin, New Yorkin, Oregonin ja Kalifornian osavaltioihin sekä Kanadan Ontarion provinssiin. Alkuun monet suomalaiset työskentelivät kaivoksissa sekä metsä- ja rakennustyömailla. Myöhemmin vaurastuttuaan he hankkivat omaa maata. Lännen ja keskilännen osavaltioissa oli tarjolla raivaamatonta metsämaata, itäisillä seuduilla taas autioituneita ja rappeutuneita maatiloja.

Suomaisessa siirtolaisuudessa eri puolille maailmaa perustetut ulkosuomalaisten ihannesiirtokunnat muodostavat oman mielenkiintoisen alakulttuuriinsa. Siirtolaisinstituutin selvityksen mukaan näitä jonkin tietyn aatteen tai filosofian pohjalta perustettuja suomalaissiirtokuntia oli parikymmentä. Yhteisöt olivat

yleensä kooltaan hyvin pieniä ja lyhytkestoisia, mutta muutamissa siirtokunnissa suomalaisuus on jäänyt elämään, ja kotimaan kaikuja voi aistia vielä usean siirtolaisukupolven jälkeenkin. Yksi suurimmista ja metsäasioiden kannalta mielenkiintoisimmista on Sointula Brittiläisessä Kolumbiassa, Kanadassa. Se sijaitsee Malkosaarella (*Malcolm Island*) Vancouverin saaren ja Kanadan länsirannikon välisessä salmessa. Yhteisö oli toiminnassa vuosina 1901–1905, ja siellä asui silloin enimmillään liki tuhat henkilöä. Siirtokunnan asukkaat uskoivat vahvasti sosialismiin, ja heidän amerikkalainen unelmansa oli elää omavaraisesti ja itsenäisesti. Nyt siirtokuntaa asuttavat neljännen ja viidennen sukupolven siirtolaiset.

Unelma vapaudesta ja veljeydestä

Aloite Sointulan siirtokunnan perustamisesta syntyi vuonna 1900 Kanadassa Nanaimon kaivosalueella Vancouverin saarella työskennelleiden suomalaisten siirtolaisten keskuudessa. Raskaan ja likaisen kaivostyön sijasta he toivoivat elämältään jotakin parempaa. Siirtolaiset ottivat yhteyttä silloin Australiassa olleeseen inkerinsuomalaiseen kirjailijaan ja sanomalehtimieheen Matti Kurikkaan ja pyysivät häntä siirtokunnan johtajaksi. Kurikka suostui pyyntöön ja

Sointula on Malcolm-saarella Vancouverin saaren ja Kanadan länsirannikon välisessä salmessa. Rannikon vedet ovat kalaisia, ja myös valaat viihtyvät alueella.

Sointula sijaitsee Malcolm-saarella Tyynenmeren rannikolla. Paikka oli tuuhien lauhkean vyöhykkeen sademetsien peitossa suomalaisten siirtolaisten saapuessa saarelle runsas sata vuotta sitten. Kuva: Wikipedia.

Matti Kurikka oli sosialisti ja lehtimies. Hän toimi Sointulan ihanneyhteisön johtajana Kanadan Brittiläisessä Kolumbiassa vuosina 1901–1904. Riitauduttuaan yhteisön kanssa hän palasi joksikin aikaa Suomeen, mutta palasi myöhemmin lehtimieheksi Yhdysvaltoihin.
Kuva: Wikipedia.

saapui Kanadaan vielä samana vuonna. Syntyjään Matti Kurikka (1863–1915) oli talollisen poika Inkerinmaan Tuuterista. Hän aloitti filosofian opinnot Keisarillisessa Aleksanterin yliopistossa Helsingissä, mutta siirtyi vuonna 1888 Viipurin Sanomien toimittajaksi. Kurikasta tuli myöhemmin lehden pääomistaja. Lehti ajautui kuitenkin konkurssiin, ja Kurikka menetti koko omaisuutensa.

Vuosina 1897–1899 Kurikka toimi Suomen Sosiaalidemokraatin edeltäjän, Työmies-lehden päätoimittajana Helsingissä, ja hänestä tuli aktiivinen työväenliikkeen toimija. Kurikka oli sosialisti, jonka omintakeinen maailmankatsomus oli sekoitus tolstoilais-utopistiteosofis-sosialistisia ajatuksia. Vuonna 1899 Kurikka luennoi Helsingissä innostuneelle yleisölle haaveistaan perustaa ihanneyhteiskunta. Vuonna 1900 hän osallistui vielä Turussa Suomen Työväenpuolueen perustavaan kokoukseen. Puolueen puheenjohtajaa hänestä ei tullut, sillä hänen edustamansa linja jäi häviölle. Unelma ihanneyhteiskunnasta, paratiisista maan päällä, kuitenkin eli. Vielä samana vuonna Kurikan johdolla perustettiin Kalevan Kansa -niminen yhdistys, jonka jäsenet muuttivat suomalaissiirtokuntaan Chillagoen kaivoskaupungin lähelle Queenslandiin Australiaan. Kokeilu kuitenkin epäonnistui täydellisesti. Lopputuloksena oli kymmenen kuukauden mittainen telttaleiri, jonka aikana suomalaiset raivasivat metsää ja valmisivat ratapölkkyjä ankeissa oloissa.

Sosialistinen utopia

Kurikan usko ihanneyhteiskuntaan ei kuitenkaan horjunut. Kun kutsu Kanadasta tuli, Kurikka oli valmis vaihtamaan maisemaa. Kurikan johdolla Brittiläiseen Kolumbiaan Kanadaan perustettiin vuonna 1901 Kalevan Kansa -niminen siirtokunta (*Kalevan Kansa Colonization Company*) ja sanomalehti Aika. Yhteisö aloitti neuvottelut Brittiläisen Kolumbian viranomaisten kanssa sopivan maa-alueen löytämiseksi. Siirtokunnan paikaksi valittiin Malcolmin saari (suomeksi Malkosaari), joka sijaitsee Tyynenmeren rannikolla, Vancouverin saaren ja mantereiden välisessä salmessa, noin 300 kilometriä Vancouverin kaupungista pohjoiseen. Saarella on pituutta lähes 25 kilometriä ja leveyttä suurimmillaan noin viisi kilometriä. Siirtokunta ja paikalliset viranomaiset pääsivät sopimukseen 113 neliökilometrin suuruisen saaren vuokraamisesta loppusyksyllä 1901. Ensimmäiset raivausryhmät matkustivat Malcolmin saarelle vielä samana vuonna ennen joulua, ja vuoteen mennessä 1902 saarelle oli jo muuttanut suuri joukko ihmisiä.

Kurikan hyvä ystävä, kansakoulunopettaja, toimittaja ja kirjailija A. B. Mäkelä saapui Suomesta vuonna 1901 auttamaan hankkeessa. Mäkelä oli yksi Suomen työväenliikkeen perustajista, ja ajattelultaan hän edusti nuorsuomalaista radikalismia ja liberalismia. Syntyjään Aukusti Mäkelä (1863–1932) oli kansakoulunopettajan poika Kustavista. Hän oli toiminut Viipurin Sanomien toimittajana vuosina 1892–1894 ja Kurikan jälkeen Työmies-lehden päätoimittajana Helsingissä vuosina 1899–1901. Aluksi siirtokunnan nimeksi annettiin Koti, mutta pian se muutettiin Sointulaksi. Yhteisö kasvoi nopeasti, sillä monia tulijoita viehättivät Kurikan sosialistis-utopistiset ajatukset: yhteisomistus, demokraattinen päätöksenteko, miesten ja naisten samapalkkaisuus sekä lasten maksuton päivähoito. Jokaisen siirtokuntaan saapuneen aikuisen piti maksaa 200 dollarin kynnysmaksu, jonka avulla yhteisölle kerättiin alkupääoma.

Takaisku ja pettymys

Siirtokunnan asukkaat pyrkivät omavaraisuuteen ja yhteisvastuuseen. Yhteisö perusti valimon, tiilitehtaan, sahan ja pajan. Se hankki kalastusvälineet ja höyrylaivan. Työn tekoa varten yhdyskunnan jäsenet jakautuivat ryhmiin: osa kalasti, osa teki metsätöitä ja osa vil-

jeli maata. Heidän elämänohjeensa oli yksinkertainen: terve sielu terveessä ruumiissa. Sointulassa järjestettiin voimisteluharjoituksia, musiikin opetusta, konsertteja ja teatteriesityksiä. Saarella oli jo alusta alkaen pieni kirjasto. Kaikki ei kuitenkaan sujunut aivan niin kuin oli kuviteltu. Aluksi saarella oli vain yksi suuri yhteisasunto, toiminut hirsirakennus. Asuminen oli ahdasta, ja osa väestä lähti pian pois oman asunnon puuttumisen vuoksi. Navetan rakentaminenkin viivästyi, ja karja jouduttiin ensimmäiseksi talveksi siirtämään Vancouverin saarelle. Päivähoito takkuili, sillä osa äideistä ei halunnut viedä lapsia hoitoon kodin ulkopuolelle.

Suurin takaisku oli vastavalmistuneen suuren kokouksien palo tammikuussa 1903. Onnettomuus vaati kolmen aikuisen ja kahdeksan lapsen hengen. Lisäksi palossa tuhoutui suuri määrä varastossa olleita tarvikkeita. Yhteisö velkaantui ja joutui pian taloudelliseen ahdinkoon. Pelastaakseen epätoivoisen tilanteen Kurikka solmi sillanrakennusurakan. Huonon sopimuksen velvoittamina Sointulan miehet joutuivat työskentelemään Vancouverissa liki kaksi vuotta lähes ilman palkkaa. Se romahdutti lopullisesti siirtokunnan talouden. Yhteisön jäsenten ja Kurikan välit tulehtuivat vuonna 1904. Huonon taloudenhoidon ohella Kurikan virheiksi luettiin hänen Aika-lehdessä julkaistut radikaalit ajatuksensa hyväksyttävistä sukupuolिनormeista. Villit, mutta perättömät ja huhut saarella harjoitettavasta vapaasta rakkaudesta levisivät myös mantereelle. Kiistojen seurauksena Kurikka jätti Sointulan ja vei mukanaan myös puolet yhteisöstä.

Sopeutuminen markkinatalouteen

Jäljelle jääneet yrittivät Mäkelän johdolla selvittää veloista. Tehtävä osoittautui kuitenkin ylivoimaiseksi, ja vuonna 1905 Kalevan Kansa -siirtokunta ajautui vararikkoon. Pääosa saaren maista palautui Kanadan valtion omistukseen. Jäljelle jääneet yhteisön jäsenet saivat kuitenkin pitää omat palstansa ja talonsa. Elämä jatkui nyt yksityisyrittelijäisyyden ja markkinatalouden ehdoin. Jäljelle jääneet saarelaiset eivät lannistuneet eivätkä luopuneet yhteisöllisyyden perinteistään. He hankkivat lisää maata ja kehittivät vuosikymmenien kuluessa Sointulasta vireän kalastus- ja metsätyökeskuksen. He kaivoivan juurensa syvälle saaren multa ja toteuttivat unelmansa. Nykypolven asukkaat muistavat mainita, että työ ei olisi onnistunut ilman suomalaista sisua.

Sointulaan pettyneet ja sieltä pois lähteneet päätyivät kuka minnekin. Useimmat heistä jäivät siirtolaisiksi Amerikkaan ja asettuivat asumaan eri puolille Kanadaa ja Yhdysvaltoja. Jotkut heistä lähtivät 1920- ja 1930-luvuilla rakentamaan sosialistista Neuvostokarjalaa. Petroskoissa kerrotaan edelleen tarinaa siitä, kuinka kaupungin keskustan hallintokäytössä olevat puutalot ovat Kanadasta muuttaneiden suomalaisten kirvesmiesten tekemiä. Useimmille heistä kävi kuitenkin Stalinin vainoissa huonosti kuten kirjailija Antti Tuuri romaanissaan *Ikitie* kertoo. Jotkut palasivat myös Suomeen. Metsänhoitaja Kalevi Koskinen kertoo 1950-luvulla valmistuneessa puumarkkinatieteen laudatur-työssään, kuinka Koskisen Saha Oy:tä vuonna 1931 perustettaessa Sointulassa hankittua sahaosaimista voitiin välittömästi hyödyntää myös Suomessa.

Matti Kurikka ei kuitenkaan antanut periksi. Hän perusti 24 Sointulasta pois lähteneen poikamiehen kanssa Vancouverin lähelle Sammon takojat -nimisen uuden siirtokunnan. Se toimi kituuttaen vuodet 1905–1915. Kurikka itse palasi Suomeen jo vuonna 1905. Hän aktivoitui suurlakon aikaan politiikassa ja toimi sen jälkeen lehtimiehenä. Riitauduttuaan Sosialidemokraattisen Puolueen johdon kanssa Kurikka päätti perustaa Suomen Sosialistisen Reformipuolueen. Puolueen toiminta kuitenkin lakkautettiin Kurikan aloitteesta vuonna 1908, ja Kurikka palasi Yhdysvaltoihin. Hän toimi ensin New Yorkin Uutisten toimittajana ja myöhemmin päätoimittajana. Matti Kurikka kuoli vuonna 1915 Westerlyssä, Rhode Islandin osavaltiossa Yhdysvalloissa.

Osuustoiminnan hiipuva voima

Myös Aukusti Mäkelä palasi Suomeen vuosiksi 1905–1910. Hän muutti kuitenkin takaisin Sointulaan ja toimi siellä muun muassa osuuskaupanhoitajana ja majakanvartijana. Mäkelä kuoli Sointulassa vuonna 1932. Sointulan ensimmäiset asukkaat olivat perustaneet vuonna 1909 Sointulan osuuskaupan. Se on vielä tänä päivänä koko Brittiläisen Kolumbian vanhin toimiva osuustoiminnallinen yritys. Se myy Sointulan asukkaille rautakauppa- ja päivittäistavaroita sekä elintarvikkeita ja polttoaineita. Liikkeen takaosasta löytyy tänä päivänä myös erillinen viinakauppa. Sointulaan muutti 1960-luvulla paljon uutta väkeä sekä Kanadasta että Yhdysvalloista. Parhaimmillaan saarella oli liki 1 000 asukasta. Alun alkaen Sointulassa ei ollut

Sointulan Osuuskauppa on perustettu vuonna 1909, ja se on koko Brittiläisen Kolumbian vanhin osuustoiminnallinen yritys. Kauppa sijaitsee kylän keskustassa, ja se nykyisin yhteisön sosiaalisen elämän keskus. Kuva: Pekka T. Rajala, Sointula, Kanada 2015.

kirkkoa, sillä Kurikka halusi, että siirtokunnan jäsenet katkaisivat uskonnolliset siteensä saarelle tullessaan. Kirkko kuitenkin rakennettiin 1960-luvulla, samoin kapakka, jonka tuloa myös alun perin vastustettiin.

Aina 1970-luvulle saakka Macolmin saaren asukkaat saivat päätoimisen elantonsa kalastuksesta ja puunkorjuusta. Elinkeinoille on saarella hyvät edellytykset, sillä ympäröivä Tyynimeri on kalaisa, ja lähialueen luonnonmetsät ovat runsaspuustoisia. Vuoteen 2006 saarella toimi simpukoiden kasvattamiseen ja markkinointiin erikoistunut osuuskunta *Malcolm Island Shellfish*. Kotiruokaa tarjonnut ja suomalaista pullaakin leiponut leipomo-osuuskunta *Wild Island Foods* jatkoi pari vuotta pidempään.

Sointula on kärsinyt viime vuosikymmenet talouden taantumasta. Saaren väkiluku on pudonnut jo alle 600 henkilöön. Väestö on ikääntynyt ja kouluikäisen osuus väestöstä on alentunut radikaalisti. Kalastus ja puunkorjuu eivät ole enää yhtä kannattavia elinkeinoja kuin ennen. Sen sijaan asuntojen hinnat ovat nousseet, kun ulkopaikkakuntalaiset aina Kaliforniaa myöten ovat hankkineet saarelta itselleen kesäasuntoja. Luonto-

Puunkorjuuseen ja sahateollisuuteen liittyvää kalustoa Sointulan museossa. Esineistöä on paljon ja ne on sijoitettu teemoittain vanhaan koulurakennukseen. Kuva: Pekka T. Rajala, Sointula, Kanada 2015.

matkailusta on tulossa Sointulan uusi elinkeino. Saaren ja lähivesien eläinlajisto on runsas. Miekkavalaat kerääntyvät kesäisin ja syksyisin saaren rannoille parittelemaan. Siellä voi nähdä myös hylkeitä ja pyöriäisiä. Linnusto on monipuolinen, ja maaeläimistä saarella viihtyvät minkki, saukko, majava ja erilaiset kauriit. Saaren kasvillisuus koostuu pääosin lauhkean vyöhykkeen sademetsälajeista.

Rikas kulttuuriperintö

Lauttayhteys Sointulasta Vancouverin saarella sijaitsevaan Port McNeillin kaupunkiin yhdistää Macolmin saaren muuhun Brittiläiseen Kolumbiaan. Päivittäisiä vuoroja, aamuvarkaisesta iltamyöhään, on seitsemän, ja matka kestää puoli tuntia. Monet Sointulan asukkaat käyvätkin päivittäin töissä Vancouverin saarella. Saaren tärkein kulttuurikohde on Sointulan museo.

Teatterin vanha lavaste kertoo Sointulan aatteellisesta menneisyydestä. Kaikki tärkeät sanat alkavat S-kirjaimella, saunaa ja sisua unohtamatta.
Kuva: Pekka T. Rajala, Sointula, Kanada 2015.

Siirtolaisten jälkeläiset säilyttivät perintökaluja ja muuta esipolvien esineistöä pitkään talojensa ullakoilla ja kellareissa. Kun Malcolmin saaren yläkoulu vuonna 1972 suljettiin, Sointulan museo sai käyttöönsä yhden luokkahuoneen. Vuonna 2001 tehdyn koulurakennuksen laajennuksen yhteydessä museolle varattiin koko vanha koulurakennus.

Museo on kesäaikaan avoinna joka päivä. Talviaikaan museoon pääsee tutustumaan tilauksesta. Sointulan museolla on laaja ja monipuolinen kokoelma, joka sisältää runsaasti aineistoa saaren historiasta, aivan ensimmäisten siirtolaisten tulosta alkaen aina viime vuosikymmenien tapahtumiin saakka. Esineistön joukossa on sekä henkilökohtaisia että perheille kuuluneita tavaroita. Siellä on koulukirjoja ja piirustuksia. Osuustoimintaan liittyvä esineistö on koottu omaksi kokonaisuudekseen. Sointulan pääelinkeinoihin, kalastukseen ja puunkorjuuseen, liittyvät koneet ja laitteet ovat hyvin esillä. Monet vanhat musiikki-instrumentit ja teatterilavasteet kertovat omaa tarinaansa varhaisten siirtolaisten kulttuuriharrastuksista. Yhteen museon huoneista on sisustettu lukusali, jossa voi tutustua saarelaisten alkuaikojen elämään. Tarjolla on valokuva-albumeita, käsin tehtyjä kirjanpitoaineistoja ja muita asiakirjoja.

Vierailimme vaimoni Riitan kanssa Sointulassa heinäkuuisena lauantaiamupäivänä kesällä 2015. Heti satamaan saavuttuamme meidät tunnistettiin turisteiksi. Paikalliset asukkaat selvästi ilahtuivat tulostamme. He huutelivat toisilleen englanniksi: ”Missä on avain? Missä on museon avain?”. Kun avain hetken etsiskelyn jälkeen löytyi, meille riitti oppaita vaikka muille jakaa. Kaikki halusivat kertoa esipolviensa tarinoita. Sointulan väki on selvästi ylpeä siitä henkisestä perinnöstä, jonka he ovat ensimmäisten siirtolaisten mukana kaukaisesta syntymämaasta saaneet. Malkosaari ja sen pieni Sointulan kylä elävät ja kehittyvät ajan mukana. Monista haasteista huolimatta unelma paremmasta elämästä on edelleen voimissaan.

Sointulassa monet vanhat suomalaiset tavat ovat säilyneet, mutta suomen kieltä kylällä ei kuitenkaan enää kuule. Yhdyskunnan nykyiset asukkaat ovat jo neljännen tai viidennen polven kanadansuomalaisia. Tasavertaisuuden ja vapauden aatteille pohjautunut amerikkalainen unelma ei vielä runsaat 100 vuotta sitten toteutunut, vaan yhteisö ajautui taloudellisiin vaikeuksiin ja hajosi. Vain sitkeimmät jäivät jatkamaan työtä. Suomalainen sisu kuitenkin auttoi heitä rakentamaan Tyynenmeren äärelle pienen, omaleimaisen suomalaisyhteisön, joka vaalii edelleen esi-isänsä pioneerihenkeä.

Pekka T. Rajala

Peitsa Mikola muistelee

Vuonna 1967 professori Peitsa Mikola sai FAO:n André Mayer -stipendin yli vuoden kestäneeseen maailman-ympärysmatkaan, jonka aikana hän tutustui erityisesti metsäpuiden mykorrhizojen merkitykseen luonnostaan metsättömien alueiden metsittämisessä. Peitsa Mikola tapasi matkalta palattuaan metsäneuvos Ilmari Kalkkisen, joka totesi: ”Nyt sinä varmaan kirjoitat kirjan matkastasi.” Siihen Peitsa: ”En kirjoita.” Kalkkinen kysyi syytä tähän ja Mikola vastasi, että maailmassa on ennestään tarpeeksi matkakirjoja.

Kului aikaa yli 20 vuotta ja edelleen Peitsa oli sitä mieltä, että vieläkään ei tule matkakirjaa, mutta ”kun kerta elämän varrella on karttunut monenlaisia kokemuksia, on niitä aiheellista koota yhteen”. Näin aloittaa Peitsa Mikola kirjoituskokoelmansa vuonna 1992 ja prologi päättyy seuraavasti: ”Niin minä sitten rupesin kaivelemaan muistin lokeroita, vanhoja päiväkirjoja ja matkakirjeitä. Saa sitten nähdä, mitä tästä syntyy.”

Kahdeksan vuotta vierähti muistelemisessa ja muistojen kirjaamisessa. Mikola toteaa, että paperille tuli vain matkakertomuksia, mutta ne muodostavat tietynlaisen kokonaisuuden, punaisen langan ensimmäisestä Laitilan matkasta aina Mänttikämpän hiihtoretkeen saakka. Tämän rungon ympärille ja rakoihin mahtuu sitten muu elämäni kaikkine vaiheineen. Peitsa päättää muistelunsa 26.10.1999: ”Näillä nojatuolimatkoillani olen toistuvasti joutunut ihmettelemään, miten todella paljon olen kokenut ja maailmaa nähnyt. Olen elänyt todella rikkaan elämän. Kunpa osaisin siitä kylliksi kiittää.”

Muisteluista on olemassa neljä paperikopiota. Ne ovat lapsilla Erkillä, Jounilla ja Päivillä sekä alkuperäinen kappale Suomen Metsämuseo Lustossa. Lapset lahjoittivat sinne isänsä aineistoja runsain mitoin. Nyt muistelut ovat kenen tahansa luettavissa. Peitsan poika Erkki tallensi ne sähköiseen muotoon, valtaosin kameratyönä. Erkki Mikola lähetti tallenteet Metsähistorian Seuran käyttöön ja edelleen laajempaankin julkisuuteen. Seura kiittää!

Ensimmäisen kokonaisuuden, jonka synty kuvaillaan yllä, nimenä on ’Metsämies matkustaa’. Siinä on 250 sivua ja se jakautuu noin 15 sivun mittaisiin PDF-tiedostoihin. Linkki tässä:

www.drive.google.com/drive/folders/1zY6nrnPaETDIHfzWxcnoJPzxsj1W4Xt_

Muut muistelukset ovat JPG-kuvina. Niitä on 103 sivua. Linkki niihin:

https://drive.google.com/drive/folders/175FOPA3WL3o_MrXTIFp4gWhf-VXh7kUe

Peitsa Mikolan (1915–2017) elämäntyöstä ja vaiheista on Matti Leikolan kirjoittama selostus [Susikossa 3/2017](#).

Metsätyönjohtajakoulutuksen lyhyt mutta laaja historia

(...jatkoa)

Kahdessa edellisessä Susikossa, 2/2020 ja 3/2020, aloitettu metsätyönjohtajien koulutuksen tarkastelu jatkuu tässä. Tällä kerralla esitellään metsätyönjohtajien koulutus Saarijärvellä ja Sotkamossa. Seuraaviin Susikoihin jäävät Toivala, Varparanta, Vallinkorva ja Tuomarniemi. Saarijärvellä annetusta koulutuksesta on tehty perusteellinen, vuonna 1999 ilmestynyt kirja *Metsänomistajista ammattilaisiin, 50 vuotta metsäalan opetusta Saarijärvellä*. Kirjoittaja on Jari Eilola. Saarijärvellä on toimittu alueen tarpeiden mukaan, mutta valtakunnallisten linjausten ja säädösten mukaan. Tässäkin kerroillaan joiltakin osin opetuksen vaiheita. Ei tarvitse katsoa edellisistä Susikoista, mistä asiat johtuivat...

Saarijärven metsänhoitokoulu seuraajineen

Saarijärven Kolkanlahdelle rakennettiin vuonna 1882 reservikomppanialle tilat. Suurin osa Keski-Suomesta tuli vuonna 1882 annetulla kuulutuksella 7. Hämeenlinnan pataljoonan reservipiirin alaisuuteen. Pataljoonaan kuului neljä reservikomppaniaa, joista 28. reservikomppania määrättiin kokoontumaan Saarijärvellä. Jokaiselle reservikomppanialle rakennettiin yhtenäisin piirustuksin tarvittavat rakennukset. Niihin kuuluivat muun muassa majoitustilat 290 miehelle, päällystön asuinitilat ja kaikki tarvittavat varasto- ja huoltorakennukset. Kasarmi ei ollut ympärivuotisessa käytössä, vaan harjoitukset olivat kesällä. Siksi suurin osa rakennuksista oli vain kesäkäyttöisiä. Reservikasarmit olivat käytössä vuoteen 1899, niin myös Kolkanlahdella. Sen jälkeen kasarit olivat käyttämättöminä parikymmentä vuotta.

1920-luvulla Saarijärven kasarit otettiin suojeluskuntien käyttöön. Toiminta vakiintui vuonna 1928, jolloin Kolkanlahden kasarmialue siirtyi Jyväskylän suojeluskuntapiiriin omistukseen. Sodan aikana kasarmiin oli sijoitettuna päämajan keskuskarttavarasto.

Sotien jälkeen Lomaliitto käytti aluetta muutamana kesänä lomakylänä. Siellä järjestettiin virkistysviikkoja suurperheiden äideille ja lapsille. Vuonna 1948 Keski-

Suomen metsänhoitolautakunnan jäsen Eeti Hänninen teki aloitteen metsäkoulun perustamisesta ja sijoittamisesta Kolkanlahden vanhoihin kasarmeihin. Kansanedustaja Taavi N. Vilhula teki asiasta eduskunta-aloitteen, jonka seurauksena puolustusministeriö siirsi tilat maatalousministeriön hallintaan. Ministeriö luovutti rakennukset Valtion polttoainetoimistolle metsätyönjohtajien kurssimuotoisen koulutukseen keskittyvän metsäkoulun perustamista varten. Suunnitelmasta luovuttiin, kun VAPO joutui supistamaan toimintaansa.

Keskusmetsäseura Tapio ja Keski-Suomen metsänhoitolautakunta ryhtyivät toimeen saadakseen kasarmien metsänhoitokouluksi. Näin Saarijärven metsänhoitokoulu pääsi aloittamaan ensimmäisenä omissa tiloissa koko maassa. Maamme metsänhoitokouluista on erillinen artikkeli tässä lehdessä. Ensimmäinen kurssi, pituudeltaan kolme kuukautta, pidettiin Kolkanlahdella vuonna 1949. Metsänomistajien koulutusta tässä muodossa jatkui vuoteen 1964 asti. Jari Eilolan kirjassa on luettelot kaikkien kurssien osanottajista.

Vuonna 1964 säädettiin uusi metsäopistolaki, jossa määrättiin myös metsäkoulujen toiminnasta. Syyslukaudesta 1965 lähtien Saarijärven metsäkoulu sai opetusohjelmaansa metsänomistajakoulutuksen rinnalle kurssimuotoisen metsätyönjohtajakoulutuksen. Toimintakertomuksen todetaan, että vaatimus työnjohtajien koulutuksesta tuli nopeasti lisääntyneistä metsänhoitotoista. Laki antoi myös koululle uuden ylimmän tahon. Piirimetsälautakunnan tilalle tuli Metsähallitus ja koulu alkoi saada valtion tuen ammatikasvatuksen osalle. Myös koulun nimi vaihtui; Saarijärven metsänhoitokoulusta tuli Saarijärven metsäkoulu. Metsänomistajien koulutus jatkui.

Ensimmäinen metsätyönjohtajien kurssi alkoi syyskuussa 1965. Koulutus kesti noin kymmenen kuukautta ja oppilaat valmistuivat kesäkuussa 1966. Toisen samanmittainen kurssi aloitettiin syyskuussa ja sen jälkeen metsätyönjohtajien koulutus lopetettiin. Välitön tarve oli maakunnassa tyydytetty ja vastaava koulutus oli aloitettu kolmessa metsätyönjohtajakou-

lussa. Eilolan kirjassa selostetaan nämä vaiheet ja myös järjestöjen kannanottojen vaikutus arvioidaan. Metsäyönjohtajien kurssi palautettiin ohjelmaan vuonna 1971, jolloin metsänhoitoyhdistyksissä ilmeni jälleen työnjohtajien tarvetta. Vuonna 1972 aloitettavaksi suunniteltu kurssi siirtyi rahoitusvaikeuksien vuoksi Jyväskylän ammatillisen kurssikeskuksen järjestettäväksi. Se pidettiin kuitenkin Saarijärven metsäkoululla ja koulun opettajat osallistuivat opettamiseen.

Vuonna 1976 koulun johtokunta pyysi ammattikasvatustahallitukselta, että metsäyönjohtajien koulutus aloitettaisiin uudelleen, koska metsä- ja puutalouden koulutuskomitean mukaan metsäyönjohtajien koulutusta pitäisi laajentaa eikä Keski-Suomen ja Vaasan läänien alueella koulutettu lainkaan metsäyönjohtajia. Esitys ei johtanut tulokseen. Muu koulutus jatkui ja uutena tuli ohjelmaan metsurien koulutus vuonna 1977. Rakennuksia kunnostettiin ja uusia rakennettiin.

Vuoden 1978 alusta metsäkoulu siirrettiin valtion omistukseen. 28 vuoden jakso piirimetsälautakunnan omistuksessa päättyi. Sen aikana koulun metsäntuottaja- ja metsätalouskursseille oli osallistunut noin 1 400 oppilasta.

Eilolan kirjassa todetaan: ”Jo vuonna 1970 tehtiin aloite alemman metsäopetuksen uudelleen järjestämisestä siten, että metsäkouluissa ja metsätyömieskouluissa järjestettäisiin samanlainen neljän kuukauden mittainen metsäalan peruskurssi, josta olisi myöhemmin mahdollisuus erikoistua käymällä metsänomistajakurssi, metsätyömieskurssi, konekurssi, työnjohtaja- tai teknikkokurssi.” Tämä muutos käytännöksi tultuaan vaikutti perusteellisesti muun muassa opetuksen rakenteeseen teoriaosuuksien lisääntymisenä sekä oppilaiden iän nuorentumisena. Metsätalouden peruskurssot, nimityksen myöhemmin muuttuessa yleisjaksoksi, aloitettiin Saarijärvellä 1977.

Metsäyönjohtajien koulutus jatkui Saarijärvellä vuoden 1980 elokuussa. Silloin alkoi seuraavan vuoden joulukuuhun kestänyt koulutus, jota edelsi perusjakso. Tällä tavalla edettiin viiden koulutusryhmän kanssa, joista viimeisin valmistui vuoden 1985 joulukuussa. He olivat viimeiset Saarijärveltä valmistuneet metsäyönjohtajat. Vuonna 1988 Saarijärven metsäkoulun nimi muuttui Saarijärven metsäoppilaitokseksi. Sama-

na vuonna metsäyönjohtajien tutkinnosta tuli metsätalousteknikon tutkinto.

Metsätalousteknikon koulutus oli kolmivuotinen ja ensimmäinen ryhmä aloitti vuonna 1985. Sen ryhmän opiskelijat valmistuivat vuonna 1988. Ensimmäinen vuosi oli harjoittelua eri työnantajien palveluksessa. Toinen vuosi oli oppilaitosjakso. Kolmantena vuotena puolet ajasta oli ohjattua harjoittelua. Saarijärvellä koulutettiin tällä ohjelmalla kymmenen ryhmää. Viimeinen ryhmä valmistui toukokuun viimeisenä päivänä vuonna 1997. Tämä oli viimeinen Saarijärvellä koulutettu yleisjaksoon pohjautuva metsätalousteknikkokurssi.

Lisäksi Saarijärvellä oli kaksi aikuiskoulutuksena läpivietyä metsätalousteknikkolinjaa. Sen pituus oli hie- man alle kaksi vuotta. Nämä kurssit päättyivät vuosina 1995 ja 1998. Vuoden 1966 metsäyönjohtajakursseista alkaen reilun 30 vuoden mittaan Saarijärveltä valmistui noin 350 metsäyönjohtajaa tai metsätalousteknikkoa. Heistäkin on Eilolan kirjassa luettelot.

Suurimman osan metsäyönjohtajien ja metsätalousteknikoiden koulutuksesta johti metsänhoitaja Heikki Kolari. Hän tuli Saarijärven metsäkoululle vuonna 1980 heitä kouluttavan linjan esimieheksi. Kolari toimi oppilaitoksen rehtorina vuodesta 1992 alkaen ja edelleen vuodesta 1993 alkaen toimintaa jatkavan Keski-Suomen maatalous- ja metsäopiston apulaisrehtorina. Heikki Kolaria rehtorina edelsi metsänhoitaja Otto Kekkonen vuodet 1969–1991. Ennen Kekosta rehtorina toimi metsänhoitaja Heikki Lindroos vuodet 1965–1968. Saarijärven metsänhoitokoulun ensimmäinen rehtori oli metsänhoitaja Eino V. Tukiainen. Hänen toimikautensa olivat vuodet 1949–1964.

1980-luvun asiaa oli oppilaitosten yhdistäminen ja kunnallistaminen. Nämä vaiheet koskivat myös Saarijärven metsäoppilaitosta. Valtioneuvoston 9.4.1992 tekemällä periaatepäätöksellä yhdistettiin Saarijärven metsäoppilaitos ja Tarvaalan maatalousoppilaitos. Yhdistetyn oppilaitoksen nimeksi tuli Keski-Suomen maatalous- ja metsäopisto, sen sijainti oli Saarijärven kaupunki ja se aloitti toimintansa 1.8.1994. Metsätalouden kouluasteella voi valmistua metsämekaanikoksi ja opistoasteella metsätalousteknikoksi. Samoihin aikoihin oppilaitokset kunnallistettiin, sekin toimi val-

tioneuvoston periaatepäätöksellä 18.6.1993, joka koski ammatillisen oppilaitosverkoston kehittämistä koko maassa. Laajan, lääninhallituksen johtaman valmistelun perusteella opetusministeriö luovutti 30.1.1996 antamallaan päätöksellä Keski-Suomen maatalous- ja metsäopiston ylläpito-oikeuden Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymälle 1.8.1996 lukien.

Nykyään Saarijärvellä metsäalan koulutus jatkuu osana Pohjoisen Keski-Suomen Ammattiopiston (POKE) laaja-alaista ammatillista koulutuskuntayhtymää Tarvaalassa. Metsäalalla on mahdollista suorittaa muun muassa kouluasteen tutkinnot: metsuri-metsäpalveluiden tuottaja sekä metsäkoneen kuljettaja. Entiset metsäkoulun tilat ovat lähes tyhjillään ja odottavat uutta käyttöä ehkäpä uusien omistajien myötä.

Yhdessä Jyväskylän Ammattikorkeakoulun kanssa on käynnistetty biotalouteen liittyvä hankekokonaisuus ja se vahvistaa Saarijärven asemaa Tarvaalassa sijaitsevan Biotalousinstituutin sekä Biotalouskampuksen osaamiskeskittymänä yhdessä yritysten, Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston, seudun kehitysyhtiöiden ja Saarijärven kaupungin kanssa. Näiden vaiheiden kuvaus perustuu Heikki Kolarilta saatuun tietoon.

Sotkamon metsäoppilaitos

Sotkamossa aloitettiin metsäammattilaisten koulutus vuonna 1980. Metsänhoitaja Jukka Mikkonen tuli vuonna 1981 perustetun Sotkamon metsäoppilaitoksen lehtoriksi vuonna 1984. Seuraavassa on hänen laatimansa selostus koulutuksesta Sotkamossa ja Kajaanissa.

Metsäopetus Sotkamossa alkoi Valtimon metsäkonekoulun alaisena vuonna 1980. Taustana tälle oli Kuhmon ammatillisen kurssikeskuksen metsurien koulutus lyhyillä moduulikursseilla ja Kostamus-urakoiden päättymisen jälkihoito Kainuussa työvoimaministeriön rahoituksella. Kainuuseen haluttiin laajempaa tutkintoon johtavaa koulutusta metsäalan työtehtäviin sekä metsänomistajien kurssitukseen. Sotkamon metsäoppilaitos perustettiin vuonna 1981 aluksi metsurikoulutuksen ja myöhemmin myös metsätalouden yleisjaksokoulutuksen järjestämistä varten. Koulun perustamiseen vaikutti vahvasti Kuhmon ammatillisen kurssikeskuksen metsäkoulutuksen johtajana toi-

minut nyt jo edesmennyt metsänhoitaja Eero Rautiainen. Hän toimikin koulun rehtorina koko Sotkamon metsäoppilaitoksen historian ajan. Koulu sijaitsi aluksi vanhan Haapalanlahden kansakoulun tiloissa, mutta Sotkamoon onnistuttiin saamaan vuonna 1986 aivan uusi hieno koulurakennus työllisyysvaroin, ei niinkään kovasti opetusministeriön ajamana.

Metsurikoulutuksen vetäjäksi tuli metsätalousinsinööri Erkki Väyrynen ja yleisjakso-opetuksen vetäjäksi metsänhoitaja Pentti Huttunen. Metsäopettajia oli jo yhteensä seitsemän. Lisäksi metsänomistajien koulutuksesta ympäri Kainuuta vastasivat metsätalousinsinööri Martti Korhonen ja metsätyönopettaja Reijo Korhonen.

Metsätyönjohtajakoulutus alkoi Sotkamossa vuoden 1984 alussa. Alussa metsäaineiden opetusta hoiti kokenut metsäteknikko Pekka Niemelä. Keväällä tuli lisää opetusvoimia, metsätalousinsinööri Kalle Sarsila sekä metsänhoitajat Rainer Haverinen ja Jukka Mikkonen. Koulutustila oli silloin Sotkamon kunnan rakentama upea hirsirakenteinen rantasauna, jonka viihtyisässä oleskelutilassa oli mahtavan hienoa opettaa, joskus talvella takkatulen loisteessa. Koulutus muuttui vuonna 1986 kolmivuotiseksi metsätalousteknikkokoulutukseksi, jossa ensimmäinen vuosi oli harjoittelua työnantajilla. Monet suorittivat sen osallistumalla metsurikoulutukseen. Metsätalousteknikkokoulutus päättyi vuonna 1998.

Metsätalousteknikkokoulutuksessa opiskelijat pääsivät mittaamaan taitojaan koulujen välisissä talvitaitokisoissa ja kesäkisoissa. Vaikka järjestelyt olivatkin työläitä, myös opettajat pääsivät tapaamaan kollegoita ja kisaamaan enemmän tai vähemmän leikkimielisesti omassa sarjassaan. Lisäksi Pohjois-Suomen Metsätalousteknikkokoulut, Lapin metsäkoulu, Vallinkorvan metsäoppilaitos ja Sotkamon metsäoppilaitos pitivät omat harjoittelukisat talvella ja kesällä.

Tutkintojen uudistaminen 1990-luvun puolivälissä pudotti kaikki alemman opistoasteen koulutukset pois. Jäljelle jäivät vain toisen asteen koulutuksena metsuri-, metsäkone- ja metsätalousinsinöörikoulutus ja yliopistollisena koulutuksena metsänhoitajakoulutus. Koulujen opiskelijamäärät putosivat ja metsurikoulutuksen vetovoima himmeni.

Kuhmon yleisjakson siirryttyä Sotkamoon siellä oli parhaimmillaan 16 metsäopettajaa ja lisäksi viisi tuntiopettajaa yleisaineisiin. Valtio halusi supistaa kouluverkkoa ajamalla hallinnollisesti yhteen Sotkamon metsäoppilaitoksen, Vuokatin kotitalousoppilaitoksen ja Seppälän maatalousoppilaitoksen vuonna 1994. Toimi lähes halvaannutti hyvän hallinnon, vaikka käytännön tasolla opetuksessa tehtiinkin hyvää yhteistyötä. Pian koulutus kuitenkin kunnallistettiin ja metsäopetus siirtyi ensin Sotkamon kunnalle 1997–2002 ja sitten vuonna 2002 Kajaanin kaupungin alaisuuteen, osaksi Kainuun ammattiopistoa, jonka jälkeen vuonna 2005 koulutus tuli Kainuun maakunta kuntayhtymän hoitoon. Samana vuonna Sotkamon metsäopetus sulautettiin Kainuun ammattiopiston Seppälän luonnonvara-alan yksikköön Kajaaniin. Metsurikoulutus oli lähes loppumassa, ja tilalle tuli yhteistyö Valtimon metsäkonekoulun kanssa aloitusvuoden järjestämisestä Kajaanissa. Nuoria metsäkoneopiskelijoita riittikin hyvin noin kymmenen vuoden ajan Kajaanissa. Myös aikuisille suunnattu metsämestarikoulutus oli suosiossa 2009–2012 ja pitkälti verkkokoulutuksena tarjottu metsurikoulutus veti hyvin yrittäjiksi aikovia ja metsänomistajia oppimaan metsien hoitoa ja puunkorjuuta jo vuodesta 2011 alkaen ja on edelleen hyvin suosittu. Myös metsäkoneenkuljettajien koulutus on noussut uudelleen suosituksi Kajaanissa vuodesta 2018 alkaen.

Koulutuksen toimeenpanijat olivat seuraavat: Sotkamon metsäoppilaitos 1981–1994, Vuokattiopisto 1994–1996, Kainuun ammattiopisto, Kajaanin kaupunki, 1997–2004, Kainuun ammattiopisto, Kainuun maakunta-kuntayhtymä 2005–2012, Kainuun ammattiopisto, Kajaanin kaupunki, vuodesta 2013 alkaen.

Metsäkoulutuksesta Kainuussa

Kainuussa annettiin metsäalan koulutusta monen muun maakunnan tavoin 1950-luvulta alkaen. Kainuun metsänhoitolautakunta rakennutti koulutustilat Syvälamelle Kajaaniin vuonna 1955. Jo sitä ennen metsänomistajia oli koulutettu tilapäisissä tiloissa. Vuonna 1956 alettiin käyttää nimitystä Syvälammen kurssikeskus. Syvälamella oli majoitustilat 16 oppilaalle. Vakinaista henkilöstöä olivat koulutuksen järjestämisestä huolehtinut ja itse opettanut metsäteknikko Sulo Niemi, talonmies ja keittäjä. Metsänhoitaja Ilkka Lappalainen toimi johtajana vuodet 1964–1969. Opet-

tajina toimivat alan ammattilaiset, pääasiassa Kainuun metsänhoitolautakunnasta. Pääkohderyhmänä olivat metsänomistajat. Metsäammattilaisten kursseja järjestettiin myös.

Syvälammen kurssikeskus toimi vuoteen 1972. Rakennekset osti Kainuun Maa- ja Metsäsäätiö. Syvälammi tuli ammatillisen kurssikeskuksen käyttöön. Vuodet 1979–1994 tiloja käytti Kainuun Osuusmeijeri pääasiassa maidontuottajien koulutuspaikkana. Säätiö luopui Syvälamesta vuonna 1998 ja sen jälkeen rakennuksissa on toiminut hoito- ja hoiva-alan yrityksiä. Nyt paikalle toimii Syvälammen Palvelukoti Oy. Rakennekset vuodelta 1956 ovat edelleen käytössä.

Tähän Kainuussa annetun koulutuksen tarkasteluun tuli tietoja useilta Kainuussa toimineilta metsäammatilaisilta. Ensinnä asiaan johdattelivat Kainuun piirimetsälautakunnassa toimineet metsänhoitajat Pentti Huttunen ja Paavo Simola. Sotkamossa opettanut Jukka Mikkonen valotti metsätyönjohtajien koulutusta ja piirimetsälautakunnassa toiminut metsänhoitaja Pentti Tuovinen selosti koulutusta Syvälamella. Toiminnasta Syvälamella edelleen kertoi Kainuun Maa- ja Metsäsäätiön nykyinen asiamies Markku Karjalainen. Parhaat kiitokset heille kaikille.

Metsänhoitokoulujen ja metsänomistajakurssien vaiheita

Metsänomistajien osaamisen lisääminen on kuulunut kaikkien metsätalouden edistämisyhteisöjen tehtäviin. Myös maanviljelysseuroilla oli 1900-luvun alussa oma vankka asemansa tässä toiminnassa. Varsinaisen ammattiopetuksen alkuaskeleet otettiin jo vuonna 1907 Tuomarniemen metsäkoulussa. Koulun ensimmäisen johtajan Ernst Nylanderin aloitteesta järjestettiin aluksi viiden, sittemmin kahden ja puolen kuukauden pituisia kursseja. Näitä kursseja toimeenpantiin 1930-luvulle asti.

Tapion johtokunta pyrki vuosina 1912–1913 kehittämään metsänomistajien ammattiopetusta laajemmin. Valtiovallalle ehdotettiin yhteensä seitsemän Tuomarniemellä järjestettävien kurssien kaltaisia kursseja järjestävän koulun perustamista. Vasta vuonna 1924 ryhdyttiin Ylä-Vuoksen maamieskoulussa Antreassa järjestämään isäntien metsäkurssseja. Niitä pidettiin

vuoteen 1939 asti. Kurssitoiminta vauhdittui olennaisesti, kun muutaman vuoden toimineet metsänhoitolautakunnat kiinnittivät asiaan erityistä huomiota 1930-luvun puolivälissä. Vuonna 1938 pidettiin eri puolilla maata 17 vähintään 12 päivää kestänyttä metsäkurssia.

Vuonna 1935 teki Pohjois-Savossa järjestäytynyt alueellinen neuvottelukunta esityksen metsänhoitokoulun perustamiseksi. Rahoitusta ei silloin saatu valtion budjettiin. Pohjois-Savoon perustettiin vuonna 1946 kannatusyhdistys, joka alkoi ajaa koulun perustamista. Jo suunnitteluvaiheessa olevan koulun nimissä järjestettiin vuosina 1948–1952 kahden ja puolen kuukauden metsäkurssit Suonenjoen maamieskoulussa.

Eduskunta hyväksyi esitetyt määrärahat ja Siilinjärven metsänhoitokoulu valmistui vuonna 1953. Sitä ennen vihittiin kuitenkin jo maan ensimmäinen metsänhoitokoulu Saarijärven entisen reservikasarmin tiloissa, jotka oli Tapion toimesta hankittu ja kunnostettu. Vuonna 1952 oli valmistunut myös edellisiä vaatimatompia Onkamon kurssikeskus Pohjois-Karjalan metsänhoitolautakunnan toimesta. Nämä asiat on selostettu Aarne Jänterän toimittamassa kirjassa *75 vuotta Tapio toimintaa* vuodelta 1982.

Kirjassa selostetaan edelleen: ”Ratkaisevan sysäyksen koko maan kattavalle metsänomistajien metsäkouluverkolle antoi suhdannetasauksena kerätyistä puunjaloiteiden vientimaksuvaroista myönnetty määräraha, jolla rakennettiin vuosina 1953–1957 metsäkurssikeskukset Lounais-Suomen, Satakunnan, Itä-Hämeen, Keski-Pohjanmaan, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan metsänhoitokuntien alueille. Näiden jälkeen rakennettiin varsinaisin budjettivaroin vielä Etelä-Savon, Itä-Savon ja Lapin metsäkoulut.

1970-luvulla em. koulut siirtyivät piirimetsälautakuntien omistuksesta ja hallinnosta valtion omistukseen ammattikasvatushallituksen alaisiksi oppilaitoksiksi. Samanaikaisesti Kainuun ja Keski-Pohjanmaan kurssikeskukset lopettivat toimintansa. Lounais-Suomen metsänhoitokoulu otettiin ensin maakunnan metsänhoitoyhdistysten säätiön hallintaan, mutta sekin siirtyi vuonna 1982 valtiolle. Koulut olivat tulleet käyttökustannuksiltaan metsälautakunnille liian raskaiksi opetuksen vaatimusten kasvaessa.” Monet metsänhoitokoulut jatkoivat toimintaa metsäalan oppilaitoksina ja joissakin niistä toiminta jatkuu edelleen. Vaihtelevia vaihteita on tällä välin ollut.

Puunjaloiteista saatiin tavanomaista runsaammin vientituloja Korean suhdanteen johdosta. Valtiovalta pidätti osan runsaista vientituloista metsätalouden edistämiseen. Korean suhdanteen takana oli Korean sota, joka käytiin vuosina 1950–1953. Sen osapuolet olivat Korean demokraattinen kansantasavalta (Pohjois-Korea), Kiinan kansantasavallan kansanarmeija sekä Korean tasavallan (Etelä-Korea) ja Yhdysvaltojen johtamien Yhdistyneiden kansakuntien joukot. Neuvostoliitto ei virallisesti ollut sodan osapuoli, mutta se tuki Pohjois-Koreaa. Korean sota loi laajemman sodanuhan, joka synnytti varautumista sekä taloudellista toimeliaisuutta ja siitä johtui korkeasuhdanne. Elettiin kylmän sodan aikaa.

Antti Koskimäki

Sahalahti ja Kuhmalahti – Metsien inventoinnin merkialue

Perinteinen Metsähistorian Seuran vuoden avaustapahtuma, Talven selän taittajaiset, pidettiin 17.2.2021. Tilaisuus järjestettiin pelkästään etäyhteyksin. Tilaisuuden osallistujamäärä oli yhteensä miltei nelisenkymmentä, joten samalla taisi syntyä Talven selän taittajaisten osallistujaennätys. Aiheena olivat ensimmäistä valtakunnan metsien inventointia edeltäneet selvitykset ja koko maata kattavan inventoinnin läpivientiä varmisteleva koeinventointi Sahalahden ja Kuhmalahden metsissä vuonna 1912. Asiasta alustivat MMT Risto Päivinen ja MH Timo Kivimaa. Päivinen toimi Joensuun yliopiston professorina ja sen jälkeen Euroopan Metsäinstituutin, EFI:n, johtajana. Kivimaa toimi Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n metsänhoitopäällikkönä ja edelleen UPM-Kymmene Oyj:n metsänhoitojohtajana.

Maamme ensimmäinen valtakunnan metsien inventointi tehtiin vuonna 1921–1924, joten maailmankin mitassa merkittävien aika- ja kehityssarjojen teko yhden maan metsistä on täyttänyt sata vuotta.

Risto Päivinen. Kuva Kirsti Päivinen.

Kahdensadan vuoden tietous

Risto Päivinen aloitti esityksensä kertaamalla vanhimmat havainnot maamme metsien tilasta. Ne aloitti Carl Otto Bremer vuonna 1825 arvioimalla Suomen metsiä kaivosteollisuuden näkökulmasta. Jo tutumpia ovat Claës Wilhelm Gyldenin hankkimat tiedot metsistä 1850-luvulta ja edelleen Edmund von Bergin kuvaus maamme metsistä. Selvityksiä jatkoivat Metsähallitus ja Tapio, kunnes tultiin 1910-luvulle. Ruotsissa ja Norjassa tehtiin ensimmäiset koeinventoinnit likimain samoihin aikoihin.

Vuonna 1910 Tapio sai määrärahan metsän tuotannon ja kulutuksen selvittämismenetelmää varten. Seuraavana vuonna laadittiin tutkimussuunnitelma linja-arvioinnin sekä silmämääräisen arvioinnin tarkkuuden selvittämiseksi. Aineisto oli tarkoitus hankkia Iisalmesta, Sahalahdella ja Kuhmalahdella sekä Orimattilasta. Kolmesta alueesta valittiin Sahalahti ja Kuhmalahti. Maastotyö tehtiin vuonna 1912 ja sen johti Werner Cajanus, Helsingin yliopiston metsänarvioinnin professori.

Sahalahdella ja Kuhmalahdella tehtiin arviointi 500 metrin välein olevilla 10 metrin linjoilla. Linjaa tuli yhteensä 580,3 kilometriä ja linjoja oli 102. Linjat edustivat kahta prosenttia pinta-alasta. Kuutioimis- ja kasvukoeputa mitattiin 7 000.

Cajanus siirtyi työn jälkeen muihin tehtäviin ja kokonaisuus siirrettiin Tapiolta Suomen Metsätieteelliselle Seuralle. Seuraava Helsingin yliopiston metsänarvioinnin professori Yrjö Ilvessalo viimeisteli tutkimuksen ja laati siitä julkaisun vuonna 1923. Systemaattisen arvioinnin otantavirheen arviointi ei ratkennut. Sitä ei ole ratkaistu vielääkään, totesi Päivinen ja tarkasteli tulosten tarkkuutta erikseen.

Päivinen jatkoi esitystään kuvailemalla tiiviisti valtakunnan metsien ensimmäisen inventoinnin linjoittamista menetelmää sekä edelleen seuraavien inventointien toteutustapoja. Arvioita metsien kehityksestä kuultiin

Sahalahden ja Kuhmalahden metsien vuoden 1912 inventoinnin linjat sijoitettiin kohtisuoraan maastomuotojen rakenteeseen parhaan mahdollisen otannan varmistamiseksi. Kuva on julkaisusta *Tutkimuksia yksityismetsien tilasta Hämeen läänin keskiosissa, Sahalahden ja Kuhmalahden pitäjien metsät*. Julkaisu on vuodelta 1923 ja sen teki Werner Cajanuksen aineiston perusteella Yrjö Ilvessalo.

myös, esimerkkinä Metsäntutkimuslaitoksen metsänarvioinnin professorilta Kullervo Kuuselta vuodelta 1983: ”Sahalahden-Kuhmalahden tulokset 1912–1982 ovat Suomen pisin aikasarja suuren metsäalueen kehittymisen historiasta.

Aivan erityisen mielenkiintoisia tiedot ovat tällä hetkellä, kun kehityksen pyörää yritetään kääntää taaksepäin ja palauttaa puun korjuu metsää hävittäväksi suurien puiden harsimiseksi ja tasaikäisen metsikön kasvattaminen kaiken ikäisistä ja kokoisista koostuvan puuston ’jatkuvaan kasvattamiseksi’.

Metsävarojen tila vuonna 1912 osoittaa, mihin ’jatkuvaan kasvatukseseen’ palaaminen johtaisi. Vuoden 1982 metsä taas osoittaa, mitä parantuneella metsänhoidolla on saatu aikaan. Niistä voi myös päätellä, kuinka paljon metsänomistajat ja koko yhteiskunta menettäisivät, jos metsänhoidossa palattaisiin vanhoihin ja epätieteellisiin puuntuotantoa pienentäviin menetelmiin.”

Tässä on viittauksena Sahalahden ja Kuhmalahden metsien inventoinnista, sen tuloksista ja metsien kehittämisestä vuonna 1983 tehty julkaisu *Sahalahden-Kuhmalahden metsät 1912–1982*, jonka on julkaissut Hämeen Metsänhoitajat ry ja toimittaneet metsänhoitajat Juhani Karvonen ja Kaarlo Ouni.

Sahalahden ja Kuhmalahden metsät

Inventoidun alueen pinta-ala oli seuraava: Sahalahti, 17 840 hehtaaria ja Kuhmalahti, 21 561 hehtaaria, yhteensä 39 401 hehtaaria. Tästä on metsätalouden maa-ala 24 110 hehtaaria. Kokonaispuusto vuonna 1912 oli 1 620 000 kuutiometriä. Tästä oli kuusta 38 prosenttia, mäntyä 35 prosenttia ja lehtipuuta 27 prosenttia. Pinta-alasuhteet olivat seuraavat: kuusivaltaisia 29 prosenttia, mäntyvaltaisia 41 prosenttia ja lehtipuuvallaisia 30 prosenttia. Vuosikymmenten mittaan mäntyjen osuus sekä puustossa että pinta-alassa pysyi likimain samana. Kuusen osuus on lisääntynyt ja lehtipuiden vähentynyt, erityisesti pinta-alasuutena.

Vuonna 1912 puuston keskikuutiomäärä oli 67 m³/ha. Se lisääntyi niin, että vuonna 1959 se oli 102 m³/ha ja vuonna 1982 vastaava lukema oli 122 m³/ha. Tuoreimmat laskelmat ovat vuodelta 2020, jolloin puuston määrä oli 171 m³/ha. Puuston keskikasvu vuonna 1912 oli 2,6 m³/ha/v ja vuonna 1982 yli kaksinkertainen, 5,7 m³/ha/v. Keskikasvu on lisääntynyt suhteellisesti enemmän kuin keskikuutiomäärä. Viimeisimmät havainnot on laskettu Metsäkeskuksen avoimesta metsätiedosta.

Metsävarojen pitkäaikainen kehittyminen

Timo Kivimaa esitteli Sahalahden ja Kuhmalahden metsien kehitystä lähtien vuodesta 1912 näihin aikoihin sekä tarkasteli metsien käsittelyn ja erilaisten hakkuutapojen vaikutusta metsiin. Sahalahdella ja Kuhmalahdella oli taustana siihenastinen metsien käyttö, kuten muuallakin maassamme. Sekin avautuu tarkasteluun vuoden 1912 metsien tilan perusteella. Metsiin vaikuttivat kaskeaminen, tervanpoltto, hiiltäminen ja metsäpalot puutavaran hakkuiden ohella. Kivimaa näytti näistä havainnollisia valokuvia kuvasarjasta, jolla Walkiakoski AB:n (nykyisin UPM) ensimmäiset metsänhoitajat esittelivät yhtiön metsiä yhtiön johdolle. Kivimaa on kotoisin arvioidun alueen koillisnurkasta Kuhmalahden Vehkajärveltä, joten näkemys on myös omiin havaintoihin perustuva. Juuri tuolla alueella kaskeaminen oli ollut erittäin runsasta, alueen rehevistä metsistä oli 64 prosenttia koivuvaltaisia inventoinnin aikaan.

Metsien kehityksessä näkyy yhteiskunnallisten muutosten vaikutus metsien käyttöön ja hoitoon. Sellaisia ovat esimerkiksi maanomistus, metsäteollisuuden kehitys ja valtiovallan toimenpiteet. Käytännön ammattilaiset ovat toimineet kussakin tilanteessa hyvin ja heidän kokemustaan metsätaloudesta voidaan perustellusti hyödyntää tutkimustiedon lisänä.

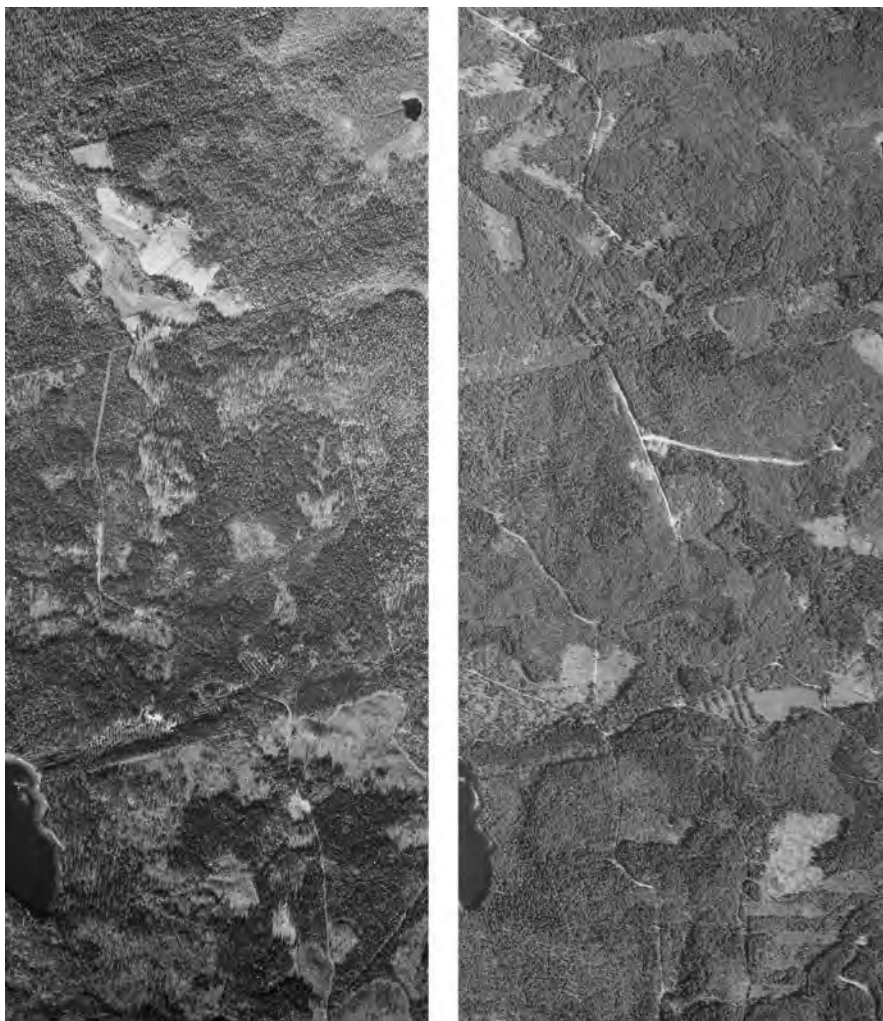

Timo Kivimaa. Kuva Anna-Marja Kivimaa.

Kivimaan näkemys metsien suotuisasta kehityksestä on, että metsien kasvu ja puumäärä ovat lisääntyneet edelleen, koska metsätalouden suunnittelun ja metsänhoidon menetelmät ovat vakiintuneet. Vaikuttavia tekijöitä ovat jaksollinen kasvatus, taimituotanto, maanmuokkaus, puunkorjuun tekniikka ja koneet. Luonnonsuojelu ja metsien virkistyskäyttö otetaan suunnittelussa ja hoidossa huomioon. Suuri kehitysharppaus alkoi 1950-luvulla, joka aloitettiin metsämarssilla. Ammattihenkilöstö lisääntyi metsänhoitoyhdistyslain säätämisen vauhditettua yhdistysten määrää. 1980-luvun jälkeen näkyy metsissä viljelymetsätalouden tuoma voimakas puuvarojen kasvu.

Metsänhoitaja Carl Munsterhjelm tarkastelee vuonna 1902 kylvettyä kuusitaimikkoa Walkiakoski Ab:n Lautasillan tilalla Kuhmalahdella. Kuvausvuosi 1913. Alkuperäinen kuva on UPM:n arkistossa.

Vasemmanpuoleinen
ilmakuva on vuodelta 1949 ja
oikeanpuoleinen vuodelta 1999.
Kuvapari on julkaistu kirjassa
Metsäkuva elää, Hyvärinen,
Lindroos, Manninen.

Nyt ykkösasiaksi on noussut ilmaston lämpenemisen pysäyttäminen ja se vaikuttaa myös metsien käyttöön ja hoitoon. Ympäristön suojelu on korostunut. Toisaalta riski tunteen ja mielikuvan pohjalta tehtäviin väärin päätöksiin on kasvanut. Se näkyy myös Euroopan unionin ja vihreän liikkeen toimissa. Nyt ollaan näistä asioista johtuen eräänlaisessa välietapissa. Kivimaa viittasi Petteri Taalaksen kirjaan ja näkemykseen. Taalas toteaa, että Suomen metsiin on sidottu hyvällä metsanhoidolla ennätysmäärä hiiltä. — Suomea ei saisi nyt rangaista tästä.

Päätteenä Kivimaa toteaa: ”Valtakunnallisessa mediasa metsäammattilaisten nykyistä metsien käyttöä ja hoitoa tukeva viestintä on vähäistä ja jää metsätaloutta kritisoivan viestinnän varjoon ja vain ammattilehtiin. Uusimmat tiedot osoittavat, että metsien hoidon pitkä linja on ollut oikea. Siinä on hyvä pohja tehokkaaseen viestintään.”

Yhteenvetotietoa tarvitaan

Talven selän taittajaisissa todettiin, että nyt esitelty kehitys ja aikasarjat antavat hyvän kuvan metsien kehityksestä. Todettiin myös, että olisi hyvä saada laskelmat nykytilanteesta mittareilla, joita on käytetty ja käytetään valtakunnan metsin inventointien tuloksissa. Niinpä yleisö oli sitä mieltä, että alueelle lasketut, vertailukelpoiset ja yhdenmukaiset tiedot olisivat tervetulleita ja olisivat maailman pisin aikasarja yhden alueen metsistä. Näiden laskelmien tekoon ei ole muita tekijöitä kuin Luonnonvarakeskus. Niinpä toive lähtekin sinnepäin ja Metsähistorian Seura on luonteva aloitteen tekijä. Luonnonvarakeskuksella ovat kaikki metsävaratiedot lähtien vuodesta 1912 päättyen tuoreimpaan mahdolliseen, nykytekniikalla hankittuun tietoon.

Metsähallitus siirsi taimitarhojen aineistoja Kansallisarkistoon

Metsähallitus siirsi viime vuonna taimitarhojensa virastoaikaiset asiakirjat Kansallisarkistoon, joka säilyttää pysyvästi valtion eri organisaatioiden arkistoja. Metsähallitus myi vuonna 2017 metsäpuiden taimia tuottavan Fin Forelia Oy:n koko osakekannan yhtiön toimivalle johdolle. Myynnin jälkeen taimitarhoista haettiin virasto- ja liikelaitosaikaiset asiakirjat Metsähallituksen päätearkistoon. Taimituotanto oli jo vuodesta 1999 yhtiöitetty erilleen liikelaitoksen muista toiminnoista.

Kansallisarkisto oli jo vuonna 1989 tehnyt päätöksen Metsähallituksen taimitarhojen asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä. Tämän perusteella säilytettävät asiakirjat järjestettiin siirrettäviin ja hävitettäviin asiakirjoihin. Pysyvästi säilytettävät asiakirjat luettelointiin Kansallisarkiston siirto-ohjeiden mukaisesti. Siirrettyjen arkistojen nuorimmat asiakirjat ovat vuodelta 1993, ja liikelaitosaikana syntyneet taimitarhojenasiakirjat arkistoidaan Metsähallituksen liikelaitosaikaisen arkiston yhteyteen. Näitä, vuoden 1994 jälkeen laadittuja, asiakirjoja ei siirretty Kansallisarkistoon.

Metsähallitus perusti 1950- ja 1960-luvuilla keskus- taimitarhoja vastaamaan metsänuudistamiseen liitty-

vään taimien kysyntään. Sitä ennen metsähallituksen paikallisyksiköt eli hoitoalueet hoitivat itse siementen karistamisen ja taimien kasvattamisen. Pääjohtaja N. A. Osara teki päätöksen siirtymisestä isoihin keskus- taimitarhoihin. Hoitoalueiden paikalliset taimitarhat ja karistamot lopetettiin. Osaran päätöksen taustalla oli hänen näkemyksensä metsien laajamittaisesta tehokäytöstä ja uudistamisesta. Hän oli nimittäin vaikuttunut siitä, että taimitarhatoiminnan keskittäminen ja koneistaminen toisi tarvittavaa tehokkuutta Metsähallituksen taimituotantoon.

Ensimmäisen keskustaimitarhan Metsähallitus perusti Rovaniemelle Imariin vuonna 1954 tuottamaan taimia Metsähallituksen pohjoisille hoitoalueille. Imarin taimitarhan pinta-ala oli 20 hehtaaria. Taimituotannon lisäksi Imarin taimitarhalla tutkittiin ulkomaisten puulajien soveltuvuutta metsänviljelyyn Pohjois-Suomessa. Hankkeet tehtiin yhteistyössä Metsäntutkimuslaitoksen kanssa.

Vaalan Nuojualle perustettiin vuonna 1954 taimitarha tuottamaan taimia Metsähallituksen Pohjanmaan ja Kainuun hoitoalueille. Kolmen vuoden kuluttua tarhan perustamisesta ensimmäiset paljasjuuris taimet

Neuvostoliittolaiset tiedemiehet professori V. Vihrov ja dosentti V. Smagin Moskovan tiedeakatemiasta vierailulla Nuojuan taimitarhalla 18.6.1957. Kuvaaja V. K. Ahola. Metsähallituksen kokoelma / Lusto.

Käsin piirretty Kartta Imarin taimitarhasta. Imarin taimitarhan arkisto. Ia:1 Imarin taimitarhan ja ympäröivän alueen karttoja.

lähtivät metsän uudeksi sukupolveksi. Kuriositeettina voidaan mainita, että Nuojuan taimitarhalla kasvatettiin muutakin kuin taimia. Pinta-alalla mitattuna perunaa ja vihantarehua viljeltiin enemmän kuin männynntaimia, mutta tämä toiminta kuihtui vajaassa vuosikymmenessä. Nuojualla rakennettiin myös metsähallituksen ensimmäiset muovihuoneet vuonna 1962, ja taimien kasvatus avomaalla lopetettiin. Koskeiden ja lämpimien kasvihuoneiden takia Vaalassa sanottiinkin leikkisästi, että Nuojualla vallitsee trooppinen ilmasto.

Metsähallitus oli keskittynyt 1950-luvulla tehostamaan puunkorjuuta, ja tämä oli johtanut samalla laiminlyönteihin metsänuudistamisessa. Tämän myötä Metsä-

hallitus perusti lisää taimitarhoja. Eteläistä Suomea varten perustettiin Pataman taimitarha vuonna 1966 ja Taivalkoskelle perustettiin Ylimaan taimitarha ja karistamo, joka toimi tiiviissä yhteistyössä Nuojuan taimitarhan kanssa. Kittilään perustettiin vuonna 1964 Pakatin taimitarha vuonna, jonka toiminta ajettiin alas 1990-luvulla.

Taimitarhat ovat olleet myös merkittävä paikallinen kausityöllistäjä. Esimerkiksi 1980-luvulla Nuojun taimitarhalla oli jopa 300 kausityöntekijää. Taimituotannon koneellistumisen myötä taimitarhojen kausityöntekijöiden määrä väheni tultaessa lähemmäs nykyhetkeä.

Kansallisarkiston alueellisen jaon mukaan paikallishallinnon viranomaiset luovuttavat pääasiassa asiakirjansa lähimpään Kansallisarkiston toimipaikkaan eli tässä tapauksessa Nuojuan ja Imarin taimitarhojen asiakirjat siirrettiin Kansallisarkiston Oulun toimipisteeseen, ja Pataman taimitarhan asiakirjat löytyvät Kansallisarkiston Jyväskylän toimipisteestä.

Taimitarhojen asiakirjat ovat tutkijoiden avoimessa käytössä, ja aineiston hakuluetteloon voi tutustua Kansallisarkiston Astia-verkkopalvelussa. Toivottavasti metsähistorian seuran jäsenistössä löytyy innokkaita tutkijoita.

Juha Rauhamäki

Kirjoittaja työskentelee Metsähallituksen arkistovastaavana

Lähteet

Metsähallituksen Pataman taimitarhan arkisto.

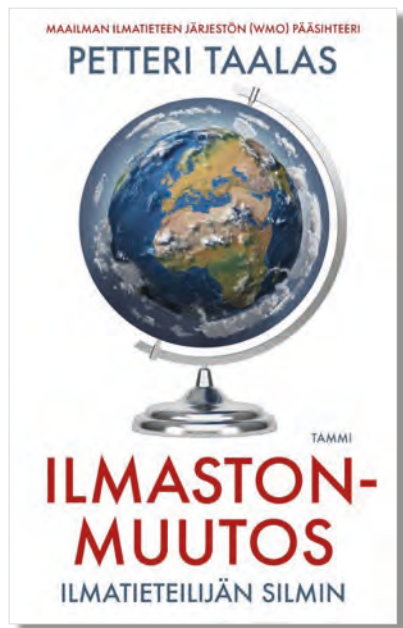
Metsähallituksen Nuojuan taimitarhan arkisto.

Metsähallituksen Imarin taimitarhan arkisto.

Antti Parpola ja Veijo Åberg, Metsävaltio. Metsähallitus ja Suomi 1859–2009. Edita Helsinki. 2009.

Jokahenkilön oiva ilmastoapinen

- ♦ Maailman ilmatieteen järjestön (WMO) pääsihteeri *Petteri Taalas*, *Ilmaston muutos ilmatieteilijän silmin*, 181 sivua, Tammi.

WMO:n pääsihteeri Petteri Taalas kuvaa uudessa kirjassaan ilmastonmuutoksen nykytilan hyvin. Muutoksen vauhti kiihtyy. Mitä pikemmin vähennämme öljyn, kivihiilen ja maakaasun käyttöä, sitä vähemmin murhein ja mustelmin jälkipolvet selviävät pallollamme.

Ilmasto ja säät kiinnostavat kaikkia. Iltapäivälehti myy päivän numeroansa otsikolla ”Seksihelteet tulossa”, tai ”Tappajamyrsky iskee”.

Hankalia otsikoita tuottavat ilmastoskeptikot todistamalla ikivanhojen vedessä säilyneiden puunrunkojen vuosilustoista, ettei ilmastonmuutosta ole ja että lämpötilat ovat vaihdelleet aina sykleittäin.

Kuka rahoittaa skeptikoita?

Taalas käy huumorilla läpi liki 40-vuotista ilmasto-tutkijan uraansa. Hänestä piti alun perin tulla vesien

fysiikan tutkija, mutta kuivahko alan professori, heikot työnäkymät ja muuan kasvatustieteiden opiskelijatar johdattivat miehen meteorologian pariin.

Loppu on historiaa, elävää historiaa työstä ja kansainvälisestä yhteistyöstä.

Yhteistyön tarve on kova, kun vahvat hiilen, öljyn ja maakaasun tuottajamaat valvovat etujansa häikäilemättä.

Taalas kirjoittaa kollegastaan, jolle yhdysvaltalainen kemianteollisuuden jätti tarjosi isot rahat, jos hänen freonitutkimuksen tuloksia ei julkaista tiedelehti *Nature*ssa. Se julkaistiin.

”Olisi mielenkiintoista tietää, mitä ilmastotutkimuksen tuloksia on jäänyt julkaisematta tutkijoiden hiljaiseksi maksamisen avulla”.

Ilmastonmuutos oli herkkä aihe vielä 2000-luvun alun vuosina, ”itsesensuuria harrastettiin ylätasoa myöten.”

Suomi alan edelläkävijä

Taalas on vastannut usein kysymykseen, miten Suomessa on niin korkeatasoinen Ilmatieteen laitos ja maailman johtava säähavainnoinnin tekniikan tuottaja Vaisala Oy. ”Se johtuu vain surkeasta ilmastosta.”

Sääennusteiden kehittyminen on pelastanut valtavat määrät ihmishenkiä. Kun 10-vuotisjaksolla 1965–1974 kuoli sääkatastrofeissa kaksi miljoonaa ihmistä, niin viimeksi kuluneilla 10-vuotiskauskoilla määrä on jäänyt 0,2-0,3 miljoonaan.

Taloudelliset vahingot sääkatastrofeista ovat nousseet 2000-luvulla vuosikymmenessä yli 1 000 miljardin dollarin, kun vielä 40 vuotta sitten jäivät 300 miljardiin dollariin. Kasvu johtuu ilmastonmuutoksesta ja rannikkokaupunkien rajusta kasvusta.

Kirjan 12-sivuinen graafiosasto tukee hyvin ilmastonmuutoksen ymmärtämistä.

Jokahenkilön ilmastoapinen

Taalas kirjoittaa pääosin säällistä tekstiä. Outo ilmiö on jättää etunimettä joitakin tutkijoita.

Lukunautintoa ei kaada virastojäykkä ilmaisu kuten ”Suomeen on luotu valtion toimesta järjestelmä”, kun voisi kirjoittaa ”Suomi on luonut järjestelmän”. Sivulla 147 maneerit esiintyy kolme kertaa. Tietokirjassa voisi olla myös lähdeluettelo.

Kirja ei voisi olla ajankohtaisempi. Se luo toivoa mieleen. Iso raha etsii sijoituskohteita fossiilipohjaisen menon korvaajaksi ja löytääkin. Aikaa ei ole paljon, sillä yhä kiihtyvä ilmiö voi tuottaa myös odottamattomia yllätyksiä, Taalas varoittaa.

Juha Aaltoila

Hirvi syö puulajin valinnan mahdollisuudet vähiksi

- ◆ Kåre Pihlström, Anneli Viherä-Aarnio, *Suomalaisten puut – arjessa ja ajatuksissa*, Metsäkustannus, 367 sivua.

Metsänhoitajille Kåre Pihlström ja Anneli Viherä-Aarnio onnittelet ja kiitokset heti kärkeen hienosta kirjasta *Suomalaisten puut – arjessa ja ajatuksissa*. Teos esittelee elävästi kotoiset puulajimme, ennen ja nyt, tulevaisuuttakin pohtien.

Tokko monenkaan kansan elämässä ja kehityksessä on puilla ollut yhtä iso merkitys kuin meillä suomalaisilla. Yli 10 000 vuotta sitten mies laittoi verkkonsa kohot männyn kaarnasta, painokivet hän kääri koivun tuohon.

Tervasta alkoi metsäteollisuus ja nyt etevät ihmiset kehittävät fossiilipohjaisille raaka-aineille korvaajia puusta, pakkauksiin, komposiitteihin, rakentamiseen ja polttoaineisiin, jotta ilmaston muutos saataisiin rajattua mahdollisimman vähiin – mikä on niin ihmisten, kansojen kuin puiden ja metsienkin kannalta kohdan kysymys.

Puita on käytetty kansan parannuksessa monin tavoin lääkkeiksi. Nyt lääke- ja kosmetiikkateollisuus ovat jo tuotteistaneet puun kemikaaleja ja lisää löytyy. Asian parissa ahertaa paljon oppinutta väkeä.

Vähän meillä rahapuita, hengen puita viljaltikin

Puun teollinen jalostus vientiin nojaa Suomessa vain kolmeen puulajiin, koivuun, kuuseen ja mäntyyn.

Ihmismielen luovuudessa, maalareiden, säveltäjien, kuvanveistäjien, kirjailijoiden, runoilijoiden, huonekalujen tekijöiden, arkkitehtien ja kokkien materiaalina puulajeistamme löytyy leveä kirjo rikkauksia silmälle, korvalle, nenälle, kielelle ja mielelle.

Kirjoittajat esittävät haavan nostoa neljänneksi metsien ja teollisuuden suurpuuksi, mutta toteavat pitkään samanlaisena jatkuneen hirvipolitiikan esteeksi, joka köyhdyttää metsäluontoa.

Jaloille lehtipuille olisi käyttöä huonekalujen sekä taide- ja koriste-esineiden valmistuksessa. Pelkkä suojele ja säästäminen kaventaa jalojen lehtipuiden esiintymistä ja käyttöä entisestään. Hyvää mallia jalojen lehtipuiden käytölle löytyy Fiskarsin ruukin alueelta. Yhtiö sahaa erikoispuita luovien käyttäjien toivomalla tavalla.

Kirja tarjoaa paljon tietoa puulajiemme esiintymisestä taiteissa, taioissa, uskomuksissa ja uskonnossa. Teksti- ja kuvanäytteet ovat hienoja, koskettavia kuten Uuno Kailaan (1901–1933) runo *Pallokentällä* tai lastenkirjailija Kaarlo Thermanin (1912–1949) koruton runo vaahterasta.

Kirja antaa hyvää tietoa metsänomistajille kunkin puulajin kasvupaikkavaatimuksista. Sain paljon uutta tietoa jalojen lehtipuiden kasvatuksesta. En tiennyt, että tervaleppä ja saarni viihtyvät samoilla mailla. Hallanherkkä saarni pärjää lepän alla, verhopuustoa harvennetaan saarnen valontarpeen mukaan, kunnes ne ovat yli kaksimetrisiä. Kerrassaan upeasti viihtyvät tervaleppä ja saarni myös Kampin kappelissa Helsingissä, leppä seinissä ja saarni penkeissä.

Kirjan runsas kuvitus on parhaimmillaan, kun puulajeja esitellään tauluissa ja veistoksissa. Kuva viiden hehtaarin tammiviljelmästä, aidalla suojatusta, kertoo metsänomistajan sisusta ja ikävä kyllä myös yksipuolistuvasta metsäluonnosta.

Ilmaston muutos antaa mahdollisuuksia hyötyä nykyistä monipuolisemmin lehtipuulajeistamme, kun taas kuusen osa näyttää varsin ankealta. Monipuolistunut ja rajusti runsastunut sorkkariista alkaa käydä sietämättömän kalliiksi.

Juha Aaltoila

Lusto uudistunein ottein kohti kesää ja uutta näyttelykautta

Suomen Metsämuseo Luston alkuvuosi on ollut uudistumisen aikaa ja katse on kirkkaana tulevaisuudessa. Museossa on käynnissä samanaikaisesti monia erilaisia uudistushankkeita, muun muassa ydinnäyttelyn uudistustyö, joka valmistuu keväällä 2023. Alkuvuoden konkreettisia ja näkyvimpiä muutoksia olivat toimitusjohtajan vaihdos sekä kokoelmatietokannan uudistus.

Lustolla uusi toimitusjohtaja

Luston toimitusjohtajana aloitti tammikuussa 2021 ekonomi ja kasvatustieteiden maisteri Niina Uronen. Hän siirtyi tehtävään Tanhuvaaran Urheiluopistosta, jossa hän toimi koulutuspäällikkönä ja varatoimitusjohtajana.

”Metsä on Suomen tuki – lukee syntymäkuntani Punkaharjun harjuaalueella. Uskon tähän sanomaan vahvasti ja aion tulevassa työssäni Lustossa olla lisäämässä metsäkulttuurin ja metsähyvinvoinnin vaikutavuutta meidän jokaisen elämään”, Uronen sanoo.

Luston toimitusjohtaja Niina Uronen.

Kantapuu-museotietokanta uudistui

Finnan suosituimpia aineistoja tarjoavat Kantapuu-museot avasivat täysin uudistuneen sivuston osoitteessa kantapuu.finna.fi. Muutoksen taustalla oli siirtyminen uuteen kokoelmahallintajärjestelmään ja samalla julkinen kokoelmaselain siirtyi osaksi Finna-hakupalvelua. Uudistuksen myötä kokoelmien selaaminen ja aineistojen käyttö on entistä helpompaa.

Kantapuu-tietokannasta voi selata Suomen Metsä-museo Luston, Lapin metsä-museon, Pielisen museon, Nurmeksien museon, Verlan tehdasmuseon, Ilomantsin museosäätiön, Suomen Metsästysmuseon ja jatkossa myös Suomen Kalastusmuseoyhdistyksen kokoelmia.

Näyttelyissä nostalgista ajankuvaa ja myyttisiä veistoksia metsänkätöistä

Luston erikoisnäyttelyissä on tänä vuonna esillä kaksi erilaista näyttelykokonaisuutta, joiden teemat ammentavat metsästä. Dokumentaariset mustavalkovalokuvat tarjoavat ajankuvaa 1970-luvun metsätyöstä ja samanaikaisesti pääsee sukeltamaan metsän myyttisyyteen taiturimaisten, luonnonmateriaaleista valmistettujen veistosten kautta.

Miehen työ – Suomi taitekohdassa 1970

Vuonna 2020 avattu Miehen työ -valokuvanäyttely jatkaa Luston päänäyttelynä 13.3.2022 saakka. Näyttely tarjoaa koskettavia valokuvia metsätyöntekijöistä ja

Pentti Väänäsen kokoelman kuvat löytyvät myös uudistuneesta Finna-museotietokannasta.

työn murroksesta viiden vuosikymmenen takaa. Aineisto pohjautuu Metsäntutkimuslaitoksen Suomalainen metsätyömies -tutkimusraporttiin ja sen yhteydessä koottuun laajaan valokuva-aineistoon vuosilta 1970–1971. Näyttelyn valokuvat ovat Erkki Heikinheimon ja Aarne Reunalan.

Vuoden 2021 alusta Miehen työ -näyttelyä on laajennettu ja kuvien määrää lisätty entisestään. Esillä on noin sata mustavalkoista valokuvaa, ja näyttely on toteutettu yhteistyössä Ylen ja Einari Vidgrén säätiön kanssa.

Metsänkätkö

Kuvanveistäjä ja ympäristötaiteilija Jenni Tieahon yksityisnäyttely Metsänkätkö avautuu 30.4.2021 alkaen. Näyttelyn teokset ovat vaikuttavia, luonnollisen kokoisia veistoksia hevoshahmoista ja suurikokoisista takeista. Teokset koostuvat kokonaan luonnonmateriaaleista.

Jenni Tieaho (s.1969) on kuvanveistäjä ja ympäristötaiteilija, jonka työskentely pohjautuu luonnonmateriaalien taitavaan käyttöön. Metsään liittyvä mytologia sekä suomalainen kansanperinne ovat hänelle tärkeitä inspiraation lähteitä.

Näyttelyt

- Metsän kätkö – Jenni Tieaho
30.4.2021–13.3.2022
- Miehen työ 13.3.2022 saakka
- Jätkän kulttuuripäivät –
legendaarinen metsätapahtuma
1967–2000, 28.3.2021 saakka

Laaja perusnäyttely ympäri vuoden.

Jenni Tieahon Metsänkätkö.

Hirsityötä eri ajoilta. Yläkuvassa riihenseinää Lopelta. Alakuvassa huipputaitajan työtä vuoden 2019 Metsäkulttuuripäiviltä Lustossa. Veistäjä on Mikko Tukiainen Punkaharjulta. Kuvat: Antti Koskimäki.

Seuraavalla sivulla Hyytiälässä kesällä 1958 harjoitelleet opettajineen Aarno Liuksialan ikuistamina. Joukossa on useita Metsähistorian Seuran piiristä tuttuja. Aarno Liuksiala ikuisti noin 10 000 henkilöä piirroksiinsa ja tämä oli vain yksi osa hänen laajasta taiteellisesta tuotannostaan. Tämä kuva on Leila Mikonojan kokoelmasta.

HYUTIÄLÄ

KURSSI 50

KESÄ 1958

Inbjudan, jubileumskonferens torsdag 25 mars kl 10-15

Skogshistorisk forskning och dagens utmaningar

Nu ska vi, sent om sider, fira Skogshistoriska Sällskapets 30 år – på digitalt vis.

Vi välkomnar våra nordiska vänner och kontakter att delta i vår jubileumskonferens. En del av er medverkar redan i programmet – det är vi mycket glada och tacksamma för.

Nedan ser ni programmet för dagen och uppgifter på hur anmälan går till. Dagen är kostnadsfri.

Vi vill också inbuda **representanter för skogsmuseer och skogshistoriska föreningar** i våra länder till det **nordiska mötet**, som vi brukar hålla i samband med våra gemensamma nordiska konferenser. Senast vi sågs var i Rovaniemi 2016.

Nordiska mötet äger rum **fredagen 26 mars kl 13**, även det sker digitalt. Ange i anmälan om du också vill delta i detta möte. Dagordning skickas ut senare.

Torsdag den 25 mars

Skogshistorisk konferens.

Tema: Skogshistorisk forskning och dagens utmaningar

- 10.00** Välkommen. Hans-Jöran Hildingsson, Skogshistoriska Sällskapets ordförande. Erik Valinger, vice ordförande, presenterar föredragshållarna.
- 10.10** **Janina Priebe**, idéhistoriker vid Umeå universitet, berättar hur hon i en studie om skog och klimat anlagt skogshistoriska perspektiv.
Jimmy Jönsson, idé- och lärdomshistoriker vid Lunds universitet redogör för sin avhandling om biologi och skogsvård i det tidiga 1900-talet.
Tomas Lundmark, skogsskötselprofessor vid SLU, beskriver dagens och framtidens många anspråk på skogen.
Erik Walfridsson, SLU, sammanfattar ämnet på sitt eget, speciella sätt.
- 12.00** Paus för lunch
- 13.00** **Spaningar efter skogshistoriens roll och status i fyra nordiska länder**
Irène Gustafson, styrelseledamot Skogshistoriska Sällskapet.
Lars Östlund, professor i skogshistoria vid SLU.
Leena Paaskoski, Development Director, Finlands skogsmuseum, Lusto, Punkaharju, Finland.
Helle Serup, museiinspektör vid Det Grønne Museum, Auning, Danmark.
Bjørn Baekkelund, sektionschef vid Norsk Skogmuseum, Elverum, Norge.
Skogshistoriens betydelse – inlägg och reflektioner.
Rikard Sohlenius, enhetschef vid Riksantikvarieämbetet, **Karin Perers**, ordförande Mellanskog, **Sixten Sunabacka**, VD i SuFor Oy och vice ordförande i Lustos styrelse, samt **Göran Lund** och **Michael Lehorst**, kulturmiljöspecialister, Skogsstyrelsen.
- 15.00** Avslutning.

Varmt välkomna!

önskar
Skogshistoriska Sällskapet

Så här anmäler du dig:

Skicka en e-post till Sällskapets sekreterare Mats Hannerz via mats.hannerz@silvinformation.se och meddela ditt deltagande. Du kommer då att få en bekräftelse per e-post att din anmälan är noterad.

Några dagar innan de aktuella datumen får du sedan ett meddelande som innehåller en möteslänk samt instruktioner för hur man ansluter sig och hur programvaran Zoom fungerar. Om du inte använt Zoom tidigare, rekommenderar vi att du testat det någon dag i förväg så att eventuella frågetecken kan rätas ut i förväg. Zoom är ett lättanvänt program men det är naturligtvis bra att lära känna dess möjligheter i lugn och ro.

Kostnadsfritt. Det är gratis att delta i både den skogshistoriska konferensen och i årsstämman.

